



ДРЖАВНА  
РЕВИЗОРСКА  
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ  
ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА  
ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ „УТВА –  
АВИО ИНДУСТРИЈА“, ПАНЧЕВО ЗА 2020. ГОДИНУ**



**Број: 400-75/2021-06/10  
Београд, 20. децембар 2021. године**



**САДРЖАЈ:**

	<i>Страна</i>
<b>ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ.....</b>	<b>3</b>
<b>ПРИЛОГ I РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА.....</b>	<b>6</b>
<b>ПРИЛОГ II НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ „УТВА - АВИО ИНДУСТРИЈА“, ПАНЧЕВО ЗА 2020. ГОДИНУ .....</b>	<b>13</b>
<b>ПРИЛОГ III ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ „УТВА - АВИО ИНДУСТРИЈА“, ПАНЧЕВО ЗА 2020. ГОДИНУ .....</b>	<b>61</b>



## ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

### Извештај о ревизији финансијских извештаја Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево

#### Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево за 2020. годину, који обухватају 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о променама на капиталу; 5) Извештај о токовима готовине и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2020. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево на дан 31. децембра 2020. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

#### Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

Друштво је у финансијским извештајима за 2020. годину мање исказало краткорочне обавезе за износ од 22.911 хиљада динара, сталну имовину за износ од 6.863 хиљаде динара, резултат из ранијих година за износ од 222 хиљаде динара, а више је исказало финансијске приходе у износу од 22.911 хиљада динара, трошкове амортизације у износу од 6.863 хиљаде динара и губитак текуће године у износу 222 хиљаде динара.

Друштво није извршило одговарајуће процене у складу са захтевима Међународног рачуноводственог стандарда МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, јер није након извршене процене тржишне вредности грађевинских објекта у 2014. години, вршило ревалоризацију грађевинских објекта и инвестиционих некретнина, нити је утврђивало кретања фер вредности како би обезбедило да се књиговодствена вредност битно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода и није вршило преиспитивање корисног века употребе потпуно амортизоване опреме, због чега, изражавамо резерву у исказано стање некретнина, постројења и опреме у износу од 2.449.192 хиљада динара.

Друштво није устројило обрачун трошкова и учинака у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, по коме се стање учинака укључује у финансијско књиговодство и није утврдило цену коштања залиха недовршене производње у складу са захтевима Међународног рачуноводственог стандарда МРС 2 - Залихе, због чега изражавамо резерву на исказано стање залиха недовршене производње у износу од 1.263.508 хиљада динара и на исказано стање прихода од повећања вредности залиха недовршених и готових производа у износу од 114.578 хиљада динара.



Друштво није извршило анализу свих својих уговора са купцима и утицај прве примене Међународног рачуноводственог стандарда МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима и утврдило да ли по том основу има корекције у финансијским извештајима. Такође, Друштво рачуноводственим политикама није дефинисало признавање прихода и исказало приходе од продаје производа и услуга у складу са захтевима Међународног рачуноводственог стандарда МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима.

Напомене уз финансијске извештаје Друштва нису састављене у складу са Законом о рачуноводству и у складу са Међународним рачуноводственим стандардом МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, јер нису обелодањени подаци о неусаглашеним обавезама у износу од 82.857 хиљада динара и није обелодањено вредновање инвестиционих некретнина у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији<sup>1</sup>, Пословником Државне ревизорске институције<sup>2</sup> и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

### **Одговорност руководства за финансијске извештаје**

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

### **Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја**

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

<sup>1</sup> „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007 и 36/2010

<sup>2</sup> „Службени гласник РС“, број 9/2009



Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

**Генерални државни ревизор**

---

**Др Душко Пејовић**  
**Државна ревизорска институција**  
**Макензијева 41**  
**11000 Београд, Србија**  
**20. децембар 2021. године**



**РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА**



**САДРЖАЈ:**

	<i>Страна</i>
<b>1. Резиме откривених неправилности .....</b>	<b>8</b>
<b>2. Резиме датих препорука .....</b>	<b>10</b>
<b>3. Захтев за достављање одазивног извештаја.....</b>	<b>12</b>



## 1. Резиме откритених неправилности

### ПРИОРИТЕТ 1<sup>3</sup>

1) Друштво је у 2020. години извршило отпис обавезе према Републици Србији по основу умањења зарада у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата у износу од 22.911 хиљада динара у корист осталих финансијских прихода, иако обавеза према Републици Србији није престала. Друштво је поступањем на наведени начин потценило обавезе и преценило финансијске приходе у износу од 22.911 хиљада динара. (Напомена 2.2.2.13.)

### ПРИОРИТЕТ 2<sup>4</sup>

2) Након извршене процене тржишне вредности грађевинских објекта у 2014. години за средстава чија набавна вредност на дан 31. децембар 2020. године износи 2.695.881 хиљаде динара, садашње вредности 2.318.216 хиљада динара, а која се сагласно усвојеним рачуноводственим политикама након почетног признавања исказују по моделу фер вредности, Друштво није вршило ревалоризацију грађевинских објекта и инвестиционих некретнина, нити је утврђивало кретања фер вредности како би обезбедило да се књиговодствена вредност битно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода сагласно параграфу 31 и 34 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема. (Напомена 2.2.1.3)

3) Друштво у 2020. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе потпуно амортизоване опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 17.196 хиљада динара, што чини 8,65 % укупне набавне вредности опреме од 198.880 хиљада динара, односно садашње вредности опреме 130.976 хиљада динара. (Напомена 2.2.1.3)

4) Друштво је у 2020. години исказало инвестиционе некретнине у износу од 164.320 хиљада динара, на које је обрачунало и исказало трошкове амортизације у износу од 6.863 хиљаде динара, а које према усвојеним рачуноводственим политикама исказује по фер вредности, што није у складу са параграфом 63 МРС 40 - Инвестиционе некретнине. На тај начин Друштво је преценило исправку вредности инвестиционих некретнина и преценило трошкове амортизације у износу од 6.863 хиљаде динара. (Напомена 2.2.1.3)

<sup>3</sup> ПРИОРИТЕТ 1 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана

<sup>4</sup> ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја





5) Друштво у 2020. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе потпуно амортизоване остале опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 2.383 хиљада динара, а садашње вредности нула динара. (Напомена 2.2.1.3)

6) Друштво није устројило обрачун трошкова и учинака у складу са чланом 66 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, по коме се стање учинака укључује у финансијско књиговодство, а презентовани начин утврђивања цене коштања залиха недовршене производње исказане у износу од 1.263.508 хиљада динара, није у складу са захтевима параграфа 9 и 10 МРС 2 – Залихе, јер је Друштво залихе недовршене производње исказало по планској цени коју чини утврђена вредност рада (норма час) и директни трошкови материјала који су укључени у вредност залиха недовршене производње, с тим да су за неке учинке укључени само директни трошкови који су настали у 2020. години. Друштво није јасно раздвојило фазе у производњи производа, није распоређивало трошкове који доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање на све носиоце трошкова, већ је распоређивало само директне трошкове материјала на носиоце трошкова за које су на дан 31.12.2020. године отворени радни налози, односно који су у поступку производње, као и укључивало у цену коштања залиха недовршене производње трошкове који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање (резервне делове за одржавање средства посебне намене које Друштво има обавезу по уговору да испоручи купцу). Такође, није водило евиденцију о произведеним готовим производима и полупроизводима који су продати или уграђени у средства посебне намене. Поред тога, у оквиру недовршене производње евидентира трошкове који су настали у производњи средстава посебне намене у износу од 1.181.560 хиљада динара, који су испоручени купцу у 2019. години и које купац користи, а није умањило залихе по том основу. Због наведеног изражавамо резерву на исказано стање залиха недовршене производње у износу од 1.263.508 хиљада динара, као и на исказано стање прихода од повећања вредности залиха недовршених и готових производа у износу од 114.578 хиљада динара. (Напомена 2.2.1.5)

7) Друштво је у корист губитка текуће године евидентирало износ од 222 хиљаде динара који се односи на укидање ревалоризационих резерви за средство које престаје да се признаје (расход опреме), што није у складу са чланом 28 Правилника о контном оквиру којим је дефинисано да се на рачуну Губитка текуће године исказује губитак утврђен на крају обрачунског периода задужењем овог рачуна у корист рачуна 724 - Пренос добитка или губитка, због чега је више исказало губитак текуће године, а мање је исказало резултат из ранијих година у износу од 222 хиљаде динара. (Напомена 2.2.1.12)

8) Друштво у Напоменама уз финансијске извештаје, није обелоданило податке о неусаглашеним обавезама за примљене авансе у износу од 82.857 хиљада динара, што није у складу са чланом 22 став 4 Закона о рачуноводству којим је прописано да је правно лице дужно да у напоменама уз финансијске извештаје обелодани број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза. (Напомена 2.2.1.16)



9) Друштво је исказало приходе од продаје производа и услуга у износу од 136.475 хиљаде динара. Друштво није извршило анализу свих својих уговора са купцима и утицај прве примене МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима (Параграф 124 Завршне одредбе параграфи С2 и С3) и утврдило да ли по том основу има корекције у финансијским извештајима. Такође, Друштво није рачуноводственим политикама уредило признавање прихода у складу са захтевима МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима (Параграфи 9,31,32, 35-37,38). Поред тога, у поступку ревизије је утврђено да је Друштво испоручило купцу средства посебне намене и пренело на њега користи и ризике, за које је купац уплатио аванс у износу од 1.403.605 хиљаде динара, а Друштво је евидентирало приход у ранијим годинама за износ фактурисан у ранијим годинама у износу од 69.293 хиљаде динара. Због наведеног изражавамо резерву на исказано стање прихода у износу од 136.475 хиљада динара. (Напомена 2.2.2.2.)

10) Друштво је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило да се инвестиционе некретнине вреднују по набавној вредности, док је у усвојеним рачуноводственим политикама дефинисано да се инвестиционе некретнине након почетног признавања исказују по фер вредности. (Напомена 2.2.6.)

### **ПРИОРИТЕТ 3<sup>5</sup>**

11) Друштво није успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер није усвојило стратегију управљања ризиком и није доставило Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2020. годину, што није у складу са чланом 6 став 2 и са чланом 13 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору. (Напомена 2.1.)

12) Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору и није доставило годишњи извештај о раду интерне ревизије Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија. (Напомена 2.1)

## **2. Резиме датих препорука**

### **ПРИОРИТЕТ 1**

1) Препоручујемо Друштву да изврши евидентирање обавезе и уплати на рачун јавних прихода Републике Србије обрачунату разлику укупног износа плата обрачунатих применом основице која није умањена са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа плата обрачунатих применом умањене основице са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца у износу од 22.911 хиљада динара. (Напомена 2.2.2.13. - Препорука број 11)

<sup>5</sup> ПРИОРИТЕТ 3 –грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року до три године



## ПРИОРИТЕТ 2

2) Препоручујемо Друштву да у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема врши ревалоризацију грађевинских објекта које након почетног признавања исказује по фер вредности. (Напомена 2.2.1.3. - Препорука број 3)

3) Препоручујемо Друштву да у складу са захтевима МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, изврши преиспитивање корисног века употребе опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. (Напомена 2.2.1.3. - Препорука број 4)

4) Препоручујемо Друштву да у складу са усвојеним рачуноводственим политикама МРС 40 - Инвестиционе некретнине врши процењивање инвестиционих некретнина. (Напомена 2.2.1.3. - Препорука број 5)

5) Препоручујемо Друштву да у складу са захтевима МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, изврши преиспитивање корисног века употребе алата и инвентара са калкулативним отписом и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. (Напомена 2.2.1.3. - Препорука број 6)

6) Препоручујемо Друштву да устроји обрачун трошкова и учинака у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике и да залихе недовршене производње и готових производа евидентира у складу са МРС 2 – Залихе. (Напомена 2.2.1.5. - Препорука број 7)

7) Препоручујемо Друштву да резултат текуће године евидентира у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. (Напомена 2.2.1.12. - Препорука број 8)

8) Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје, које чине саставни део сета финансијских извештаја обелодани податке о неусаглашеним обавезама. (Напомена 2.2.1.16. - Препорука број 9)

9) Препоручујемо Друштву да рачуноводственим политикама уреди признавање прихода у складу са МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима и изврши анализу свих својих уговора са купцима и утицај прве примене МСФИ 15 - Приходи од уговора на финансијске извештаје. (Напомена 2.2.2.2. - Препорука број 10)

10) Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје обелодањује релевантне рачуноводствене политике. (Напомена 2.2.6. - Препорука број 12)

## ПРИОРИТЕТ 3

11) Препоручујемо Друштву да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору односно да донесе Стратегију управљања ризиком и да подноси годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију. (Напомена 2.1. – Препорука 1)



12) Препоручујемо Друштву да успостави и организује интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, као и да доставља годишњи извештај о раду интерне ревизије Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија. (Напомена 2.1. – Препорука 2)

### 3. Захтев за достављање одазивног извештаја

Друштво са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево, је на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откритених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откритене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Друштво са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања на основу откритених неправилности, односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја, као и да поступи по датим препорукама.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији, одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откритене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откритене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 став 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.



**ПРИЛОГ II**

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА  
ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ „УТВА - АВИО ИНДУСТРИЈА“,  
ПАНЧЕВО ЗА 2020. ГОДИНУ**



## САДРЖАЈ

<b>1. Основни подаци о субјекту ревизије</b> .....	15
<b>1.1. Основ за састављање и презентацију финансијских извештаја</b> .....	16
1.1.1 Организација рачуноводства .....	17
1.1.2. Рачуноводствене политике .....	17
<b>2. Налази у поступку ревизије</b> .....	28
<b>2.1. Интерна финансијска контрола</b> .....	28
<b>2.2. Финансијски извештај</b> .....	32
2.2.1. Биланс стања .....	32
2.2.2. Биланс успеха .....	50
2.2.3. Извештај о осталом резултату .....	58
2.2.4. Извештај о променама на капиталу .....	59
2.2.5. Извештај о токовима готовине .....	59
2.2.6. Напомене уз финансијске извештаје .....	59
2.2.7. Потенцијалне обавезе .....	60
<b>2.3. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора</b> .....	60



## 1. Основни подаци о субјекту ревизије

Друштво са ограниченом одговорношћу „Утва-авио индустрија“ Панчево (у даљем тексту: Друштво) основано је 1937. године. Након Другог светског рата послује кроз различите правне форме (Државно привредно предузеће „Утва“, Фабрика авиона „Утва“ ООУР, СОУР „Утва“ Панчево, Предузеће у друштвеној својини „Утва“ ваздухопловна индустрија Панчево са потпуном одговорношћу, Деоничког друштво „Утва“ ваздухопловна индустрија Панчево са потпуном одговорношћу Панчево).

Решењем Агенције за привредне регистре број БД 30201/2005 од 2. јуна 2005. године извршено је превођење Друштва у Регистар привредних субјеката.

Друштво је организовано као друштво са ограниченом одговорношћу. Јавно предузеће Југоимпорт СДПР, Београд има удео у Друштву 99,613568000%. Остали чланови Друштва су: Фонд за развој Републике Србије (0,30453200%), Град Панчево (0,049647000%), ЈКП за превоз путника Аутотранспорт Панчево у ликвидацији (0,005647000%), ЈП Србијагас (0,002188000%), Дунав осигурање адо, Београд (0,005520000%), Општина Ковачица (0,000369000%), Општина Ковин (0,0014790000%), Општина Опово (0,0004910000%), Јавно комунално предузеће Водовод и канализација Панчево (0,007486000000 %), Јавно комунално предузеће хигијена Панчево (0,008565000000 %), Јавно предузеће Градска стамбена агенција Панчево (0,000508000000 %).

Претежна делатност Друштва је производња ваздушних и свемирских летелица и одговарајуће опреме.

Друштво је члан Групације Одбрамбене индустрије Србије на основу Уредбе о групацији Одбрамбена индустрија Србије коју је донела Влада Републике Србије 31. децембра 2019. године.

Друштво има дозволу за производњу наоружања и војне опреме.

Друштву је уписано у Регистар лица овлашћених за обављање послова извоза и увоза наоружања и војне опреме, брокерских услуга и техничке помоћи Решењем Министарства трговине туризма и телекомуникација број 335-080-00041/2017-10 од 17. јануара 2018. године.

Пуно пословно име Друштва је: Друштво са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево

Скраћено пословно име Друштва је: Утва - авио индустрија д.о.о., Панчево

Матични број: 08061203

Порески идентификациони број: 101817221

Седиште Друштва је у Панчеву, улица Јабучки пут 2, Панчево

Органи Друштва су скупштина и директор.

Друштво је, сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству, разврстано у средње правно лице.

Друштво је на дан 31. децембар 2020. године имало 179 запослених.





## 1.1. Основ за састављање и презентацију финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству<sup>6</sup> који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Концептуални оквир за финансијско извештавање), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Друштво је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у средње правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ).

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике<sup>7</sup>. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Финансијски извештаји за 2020. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2019. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

Финансијски извештаји за 2020. годину усвојени су од стране Скупштине Друштва Одлуком број 07-651/2 од 29. јуна 2021. године којом се усваја годишњи финансијски извештај за 2020. годину.

<sup>6</sup> „Службени гласник РС”, број 62/2013  
<sup>7</sup> „Службени гласник РС”, бр. 95/2014 и 144/2014





### 1.1.1 Организација рачуноводства

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама уређена је организација рачуноводственог система, начин вођења пословних, садржина књиговодствених исправа, рокови за достављање и књижење рачуноводствених исправа, чување пословних књига и књиговодствених исправа, обављање пописа имовине и обавеза, благајничко пословање, рачуноводствене политике као и друга питања, којима се уређује спровођење рачуноводствене регулативе.

За обављање послова који обезбеђују функционисање рачуноводства и финансија задужена је служба (сектор) за рачуноводство и финансије која представља део информационог система предузећа.

Рачуноводство, обезбеђује податке и информације о финансијском положају, успешности и проценама финансијског положаја предузећа за екстерне и интерне кориснике.

Финансије, као организациони део ове службе, обухватају контролу новчаног пословања и кредита, односе са пословним банкама, финансирање пословних функција, управљање потраживањима и обавезама, обрачун плаћање пореза, доприноса, царина и других дажбина, обрачун и исплату зарада, накнада зарада, благајничко пословање, наплате и исплате преко текућих динарских и девизних рачуна.

У оквиру службе (сектора) рачуноводства и финансија обављају се послови:

- финансијског књиговодства,
- погонског обрачуна-књиговодства трошкова и учинака,
- састављања и достављања финансијских извештаја,
- благајничког пословања,
- обрачуна зарада, накнада зарада и других примања запослених,
- обрачуна и плаћања по уговорима о делу, ауторским и другим уговорима,
- обрачуна и плаћања пореза, доприноса, царина и других дажбина,
- састављања и достављања пореских пријава и других прописаних евиденција и обрачуна,
- наплате и плаћања преко динарских и девизних рачуна предузећа,
- рачуноводственог планирања и контроле.

Руководилац рачуноводства је одговоран за организацију и функционисање рачуноводствених и финансијских послова. Обављање послова у служби рачуноводства и финансија регулисано је општим актом о систематизацији послова и радних задатака.

Финансијско пословање обавља се преко текућег рачуна пословних банака. Обављање девизних послова врши се преко девизног рачуна отвореног код пословне банке и девизне благајне у предузећу.

### 1.1.2. Рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике Друштва утврђене су Одлуком о изменама и допунама одлуке о рачуноводственим политикама које је донео директор Друштва дана 31. децембара 2020. године. Овај правилник се примењује од 01. јануара 2021. године.

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и пракса које је усвојило предузеће за припремање и приказивање финансијских извештаја у складу са професионалном регулативом (Оквиром за припремање и приказивање финансијских извештаја, МРС, МСФИ и Тумачења Комитета за тумачење међународних стандарда финансијског извештавања).



Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, престанак признавања, одмеравање и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Друштва.

Усвојене рачуноводствене политике примењују се доследно у дужем временском периоду и могу се мењати само у случају промене МСФИ, или уколико промена обезбеђује поузданије и важније информације о финансијском извештају и резултатима пословања.

У наставку се даје преглед најважнијих рачуноводствених политика и рачуноводствених процена уређених Правилником о рачуноводственим политикама Друштва, које су обелодањене у Напоменама уз финансијске извештаје за 2020. годину:

#### *Нематеријална имовина*

Нематеријална имовина су средства без физичке суштине, која се могу идентификовати, као што су: лиценце, софтвери, патенти, улагања у виду know-how техничке документације итд. Имовина испуњава критеријум могућности идентификовања када је одвојива или настаје по основу уговорних или других законских права, без обзира да ли су та права преносива или одвојива од Друштва или од других права или обавеза.

Да би се нематеријално улагање признало, неопходно је да буду испуњени захтеви прописани МРС 38- Нематеријална имовина, односно: да је вероватно да ће се будуће економске користи, приписиве имовини, улићи у Друштво; да Друштво има могућност контроле над том имовином и да се набавна вредност може поуздано одмерити. Ако један од захтева није испуњен, издаци по основу нематеријалних улагања се признају на терет расхода у периоду у којем су издаци настали.

Друштво има могућност контроле над имовином ако је у стању да стекне будуће економске користи које произилазе из ресурса и да ограничи приступ другим корисницима. Појавни облици будућих економских користи не подразумевају њихово испољавање само кроз приходе од продаје производа и услуга, већ се могу испољити путем уштеде трошкова или неких других користи од нематеријалне имовине коју Друштво користи.

Књиговодствено признавање интерно генерисане нематеријалне имовине је условљено проценом да ли нематеријална имовина произилази из фазе истраживања или фазе развоја. Ако не може да се направи разлика између фазе истраживања и фазе развоја интерног пројекта за креирање нематеријалне имовине, Друштво третира издатке по основу тог пројекта као да су настали само у фази истраживања.

Нематеријална имовина настала у фази истраживања се не признаје као нематеријално улагање већ као расход у периоду у којем су настали.

Нематеријална имовина која проистиче из фазе развоја се у Друштву признаје ако и само ако Друштво може да докаже следеће: Техничку изводљивост завршавања нематеријалне имовине, тако да ће она бити расположива за коришћење или продају; Намеру да заврши нематеријалну имовину, да је користи или прода; Способност коришћења или продаје нематеријалне имовине; Како ће нематеријална имовина генерисати вероватне будуће економске користи, односно, поред осталог, Друштво има могућност да демонстрира постојање тржишта за производ нематеријалне имовине или за саму нематеријалну имовину, или ако се користи интерно, употребљивост нематеријалне имовине; Расположивост адекватних техничких, финансијских и других ресурса за завршавање развоја и коришћење или продају нематеријалне имовине и Способност поузданог одмеравања издатака који се могу приписати нематеријалној имовини током њеног развоја.



Цена коштања интерно генерисане нематеријалне имовине укључује све директно приписиве трошкове неопходне за креирање, производњу и припрему имовине за функционисање на начин како је руководство Друштва предвидело.

Почетно мерење нематеријалног улагања врши се по набавној вредности или цени коштања. Накнадно вредновање овакве нематеријалне имовине – know-how техничке документације, врши се по процени техничких лица инжењера.

Сходно процени техничких лица, know-how техничка документације имаће неограничени век коришћења, односно за ову нематеријалну имовину сходно процени неће се обрачунавати амортизације. Остала нематеријална имовина се накнадно мери по набавној вредности умањеној за исправку вредности по основу амортизације и евентуалне губитке по основу умањења вредности. Амортизација нематеријалних улагања се обрачунава на набавну вредност применом пропорционалног метода уз примену следећих стопа: Лиценце 20% -33%, Софтвери 10%.

#### *Некретнине, постројења и опрема*

Као некретнине, постројења и опрема признају се материјална средства која се користе у производњи, за испоруку добара, за пружање услуга, или у административне сврхе и за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода. Некретнине, постројења и опрема се признају као средство: ако је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством приливати у Друштво и ако се набавна вредност тог средства може поуздано одмерити.

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности која обухвата: набавну цену и све зависне трошкове набавке.

Након почетног признавања некретнине се мере по ревалоризованој (процењеној) вредности која представља њихову фер вредност на дан ревалоризације (процене) умањену за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности, а опрема по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.

Учесталост ревалоризације у Друштву треба вршити довољно редовно како би се обезбедило да се књиговодствена вредност некретнина битно не разликује од њихове фер вредности на датум биланса стања. Увећање књиговодствене вредности некретнина као резултат ревалоризације се признаје и акумулира у оквиру позиције ревалоризационих резерви Друштва, осим када се повећање признаје као приход у износу у којем се поништава ревалоризационо умањење исте имовине које је као резултат ранијих процена било претходно признато као расход Друштва. Смањење књиговодствене вредности некретнина се за износ умањења који је до износа ревалоризационих резерви тог средства, врши умањењем потражног салда ревалоризационих резерви, док се износ умањења који је већи од износа ревалоризационих резерви тог средства признаје као расход Друштва.

Ревалоризационе резерве које се односе на некретнине се директно преносе у нераспоређени добитак Друштва када се средство повуче из употребе или отуђи. Поред тога, ревалоризационе резерве се могу пренети директно на нераспоређени добитак Друштва и док се средства користе и то за разлику између, с једне стране, обрачунате амортизације на основу ревалоризоване вредности некретнина, постројења и опреме и с друге стране, амортизације која би била обрачуната на основу набавне вредности.



Амортизација некретнина и опреме се израчунава применом пропорционална методе у току процењеног корисног века употребе средстава уз примену следећих стопа:

Грађевински објекти	1,0 – 4,0%
Моторна возила	2,0 – 20,0%
Намештај	1,5 – 20,0%
Техничка опрема	10,0 – 30,0%
Опрема за видео надзор	10,0 – 30,0%
Остала опрема	1,3 – 50,0%

Основица за обрачун амортизације код некретнина је ревалоризована вредност. Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу. Амортизационе стопе се ревидирају сваке године ради обрачуна амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања и преостали намеравани век њиховог коришћења.

Средство се искњижава из евиденције у моменту отуђења или уколико се не очекују будуће економске користи од употребе тог средства. Добити или губити по основу продаје или отписа средства (као разлика између нето продајне вредности и књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

#### *Инвестиционе некретнине*

Инвестициона некретнина је некретнина (земљиште или објекат, или део објекта, или обоје) коју држи власник у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вредности капитала или и једног и другог, а не за:

- (а) коришћење у производњи или испоруку добара или услуга или у административне сврхе; или
- (б) продају у редовном току пословања.

Некретнине са мешовитом употребом треба да се раздвоје на инвестиционе некретнине и некретнине, постројења и опрему. Међутим, ако фер вредност компоненте инвестиционих некретнина не може поуздано да се одмери без прекомерних трошкова и напора, целокупна имовина треба да се рачуноводствено обухвата као некретнине, постројења и опрема.

Инвестиционе некретнине се почетно признају по набавној вредности, односно цени коштања. Трошкови трансакције се укључују у почетно признату вредност. Набавна вредност инвестиционе некретнине обухвата њену куповну цену и све директно приписиве издатке, попут накнада за правне и посредничке услуге, таксе за пренос имовине и остали трошкови трансакција.

Почетна набавна вредност инвестиционе некретнине која се држи под лизингом и која је класификована као инвестициона некретнина је нижа од следеће две вредности: фер вредности некретнине и садашње вредности минималних плаћања лизинга.

Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се исказују по фер вредности, која представља вредност на тржишту коју утврђују екстерни проценитељи. Фер вредност се заснива на ценама понуде на активном тржишту коригованим, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене у фер вредностима се евидентирају у билансу успеха као део осталих прихода.

Када Друштво има некретнину коју држи у оквиру пословног лизинга и класификује је као инвестициону некретнину, метод фер вредности је обавезан за накнадно мерење.



Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да издаци могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану.

Пренос на инвестиционе некретнине или са њих се врши онда и само онда када дође до промене у намени, доказане следећим чињеницама:

- почетком коришћења некретнине од стране власника, за пренос са инвестиционе некретнине на некретнине које користи власник;
- почетком капиталног накнадног издатка у некретнину у циљу њене продаје - за пренос са инвестиционе некретнине на залихе;
- престанком коришћења некретнине од стране власника, за пренос са некретнине коју користи власник (грађевинских објеката) на инвестиционе некретнине; или
- почетком пословног лизинга некој другој страни - за пренос са залиха на инвестиционе некретнине.
- Инвестиционе некретнине престају да се признају по отуђењу или када се инвестициона некретнина трајно повуче из употребе и не очекују се никакве будуће економске користи од његовог отуђења.

#### *Дугорочни финансијски пласмани*

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се различите врсте улагања, као што су: учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу осталих правних лица и остали дугорочни финансијски пласмани.

#### *Учешћа у капиталу зависних друштава*

Зависна друштва су правна лица која се налазе под контролом Друштва. Контрола подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама зависног друштва. Сматра се да контрола постоји када Друштво поседује, директно или индиректно, више од половине гласачких права у зависном друштву.

Улагање у зависна правна лица се на основу релевантних одредби МРС 27 - Консолидовани и појединачни финансијски извештаји у Друштву књиговодствено обухватају по методу набавне вредности. Међутим, ако се сходно МРС 36, установи да је надокнадива вредност учешћа мања од набавне вредности, Друштво своди вредност учешћа на надокнадиву вредност а снижавање учешћа исказује као расход у периоду када је обезвређење установљено. Ово свођење вредности се врши на основу Одлуке директора Друштва.

#### *Краткорочна потраживања и краткорочни финансијски пласмани*

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од повезаних правних лица као и потраживања од осталих правних и физичких лица у земљи и иностранству, по основу продаје производа и услуга за које се очекује да ће бити реализована у року од 12 месеци од датума билансирања.

У Друштву се на сваки датум биланса стања процењује да ли постоји било какав објективан доказ да је дошло до умањења вредности потраживања као и других финансијских средстава. Сходно релевантним одредбама МРС 39, као и одредбама МСФИ 9 почев од финансијских извештаја за 2020.годину, у Друштву се на датум биланса стања за свако појединачно потраживање врши процена реалности потраживања, као и вероватноћа његове наплате, односно за свако појединачно потраживање се врши процена да ли је дошло до умањења вредности. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидан или финансијски реорганизован, кашњење у плаћању посматраног периода од предходне 2 године, се сматрају индикаторима да је вредност потраживања потенцијално умањена. Сходно процени руководства, иста се предлажу за индиректну исправку вредности.





Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе и историјског искуства и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна. Књиговодствена вредност потраживања се умањује преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру расхода обезвређења потраживања. Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања од купаца. Приходи од укидања исправке вредности по основу накнадно наплаћених износа и процењене наплативости потраживања признају се у оквиру прихода од обезвређења потраживања.

Краткорочни финансијски пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне финансијске пласмане са роком доспећа односно продаје до годину дана од датума биланса стања. У оквиру краткорочних финансијских пласмана исказује се и део датих дугорочних кредита Друштва чија се наплата очекује у року од годину дана од датума биланса стања.

### *Залихе*

Залихе су средства: која се држе за продају у току пословања, која су у процесу производње, а намењене су за продају; или у облику основног и помоћног материјала који се троши у производном процесу. Залихе обухватају: основни и помоћни материјал који ће бити искоришћени у процесу производње, резервне делове, алат и ситни инвентар, недовршене производе чија је производња у току, готове производе које је произвело Друштво и робу.

Залихе се одмеравају по нижој вредности од:

- Набавне вредности и
- Нето оствариве вредности.

Набавна вредност обухвата све:

- Трошкове набавке,
- Трошкове конверзије и
- Друге трошкове настале у процесу довођења залиха на садашњу локацију и стање.

Трошкови набавке материјала, који су основ за вредновање залиха материјала, обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге фискалне издатке, трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци материјала. Попуст, рабати и друге сличне ставке који су одобрени Друштву од стране његових добављача се одузимају при утврђивању трошкова набавке.

Вредновање излаза материјала приликом њиховог трошења врши се применом методе просечне цене.

За алат и инвентар који се калкулативно отписује, сврстава се онај алат и инвентар чија је појединачна вредност испод 500 ЕУР-а (у динарској противвредности). Ситан алат и инвентар који је стављањем у употребу отписан, а чија је вредност мања од 100 ЕУР-а (у динарској противвредности) може се искњижити из рачуноводствених евиденција и водити у приручним евиденцијама до престанка коришћења.

Залихе недовршене производње мере се по цени коштања или по нето продајној цени ако је нижа. Цена коштања односно трошкови производње укључују трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као што је директна радна снага и трошкови материјала као и део фиксних и променљивих режијских трошкова који настају приликом утрошка материјала за производњу готових производа. Фиксни режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који су релативно константни, без обзира на обим производње, као што су амортизација и одржавање фабричких зграда и опреме и трошкови руковођења фабриком. Променљиви режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који се мењају директно или скоро директно, сразмерно промени обима производње. То су трошкови индиректног материјала и индиректне радне снаге.



Додељивање фиксних режијских трошкова трошковима производње заснива се на уобичајеном капацитету производних објеката. Износ фиксних режијских трошкова који се додељује свакој јединици производње не може да се последично повећа због ниске производње или неискоришћености постројења. Недодељени режијски трошкови признају се као расход периода у којем су настали. У периодима неуобичајено велике производње износ фиксних режијских трошкова који је додељен свакој јединици смањује се тако да се залихе не мере изнад цене коштања. Промењиви режијски трошкови додељују се свакој јединици производа на основу стварне употребе производних капацитета.

У цену коштања залиха не улазе, већ представљају расход периода: неуобичајено велико расипање материјала, радне снаге или других трошкова производње; трошкови складиштења, сем у случају ако су ти трошкови неопходни у производном процесу пре следеће фазе производње; режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање, трошкови продаје и сл.

Израз залиха недовршене производње и готових производа утврђује се по методи пондерисане просечне цене. Утврђивање пондерисане просечне цене врши се после сваког новог улаза залиха недовршене производње односно готових производа.

Залихе робе мере се по набавној вредности или нето продајној вредности ако је нижа. Набавну вредност чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које Друштво може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ), трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха робе. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке робе.

Нето продајна вредност робе представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје.

Обрачун излаза залиха робе врши се по методи пондерисане просечне цене робе. Утврђивање пондерисане просечне цене робе врши се после сваког улаза залиха.

Попис залиха робе, материјала и готових производа врши се по правилу једном годишње на крају пословне године а изузетно може да се спроведе и у току пословне године.

### *Дугорочна резервисања*

Резервисања сходно МРС 37- Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, представља обавезу неизвесног времена доспећа или износа. Друштво признаје резервисања само ако су испуњена следећа три услова:

Када Друштво има садашњу обавезу (законску или изведену) као последицу прошлог догађаја,

Када је вероватно да ће одлив ресурса који представља економске користи бити захтеван да се измири обавеза и

Када може да се направи поуздана процена износа обавезе.

Суштина резервисања је да се формира само за обавезе настале из прошлих догађаја, које постоје независно од будућих радњи Друштва. Отуда, резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

За сврху признавања резервисања, сматра се да је вероватно да ће захтевано измиривање обавеза Друштва проузроковати одлив ресурса који представљају економске користи, када је вероватније него да није, да ће одлив ресурса настати, то јест вероватноћа да ће измирење тих обавеза Друштва проузроковати одлив ресурса је већа од вероватноће да неће.

Резервисања могу да се формирају по различитим основама и то: за трошкове у гарантном року, за задржане кауције и депозите, за накнаде и друге бенефиције запослених и по другим основама, као што су очекивани издаци који ће настати по започетим судским споровима.



За процену резервисања по основу накнада и других бенфиција запослених, примењују се релевантне одредбе МРС 19 - Примања запослених. Резервисања за накнаде и друге бенфиције запослених укључују: резервисања за отпремнине радницима приликом одласка у пензију и сл.

Приликом одмеравања резервисања, износ признат као резервисање је најбоља процена издатака Друштва захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Другим речима, то је износ који би Друштво платило на датум биланса стања да се измири обавеза или да се та обавеза пренесе на трећу страну.

Резервисања за трошкове и ризике се прате по врстама, испитују се на датум сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавезе, укида се резервисање. Укидање, као и смањење резервисања, врши се преко биланса успеха. Актуарски добици/губици се исказују преко извештаја о осталом резултату.

Када је учинак временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатака Друштва за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе. При израчунавању садашње вредности се користе дисконтне стопе, које одражавају текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу.

### *Обавезе*

Обавеза је резултат прошлих трансакција или догађаја чије измирење обично подразумева одрицање од економских користи Друштва да би се задовољио захтев друге стране. Приликом вредновања обавеза а сходно релевантним одредбама Оквира за припрему и презентацију финансијских извештаја, обавеза се признаје у билансу стања: када је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи имати за резултат измирење садашње обавезе и када износ за измирење може поуздано да се одмери. Поред наведеног, при вредновању се уважава начело опрезности, под којим се подразумева укључивање опреза при процењивању, тако да имовина и приходи нису прецењени а обавезе или трошкови потцењени. Међутим, начело опрезности не треба да резултира стварањем скривених резерви (на пример, као последица намерно прецењених обавеза или трошкова), обзиром да у том случају финансијски извештаји не би били неутрални и стога, не би били поуздани.

Обавезама се сматрају: дугорочне обавезе (обавезе према матичним, зависним и другим повезаним правним лицима; дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе): краткорочне финансијске обавезе (обавезе према матичним, зависним и другим повезаним правним лицима, краткорочни кредити, део дугорочних кредита и обавеза које доспевају до једне године и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама се сматрају обавезе за које се очекује да ће бити измирене у року од годину дана од датума биланса стања, укључујући и део дугорочних обавеза које испуњавају наведени услов, док се дугорочним обавезама сматрају обавезе чије се измирење очекује у дужем року.

За обавезе исказане у иностраној валути се врши прерачунавање у функционалну валуту по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан трансакције. Промене курса до датума измирења исказују се као позитивне (негативне) курсне разлике. Обавезе у иностраној валути се на датум биланса стања прерачунавају према важећем курсу, а курсне разлике се признају као приходи или расходи периода.





### Одложене пореске обавезе и одложена пореска средства

Одложени порез

Одложени порез се испољава у виду:

Одложених пореских средстава,

Одложених пореских обавеза.

Одложена пореска средства су износи пореза на добитак надокнадиви у будућим периодима који се односе на:

Одбитне привремене разлике,

Неискоришћене пореске губитке пренете на наредни период и

Неискоришћени пореске кредите пренете на наредни период.

За средства која подлежу амортизацији, одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике између књиговодствене вредности средстава која подлежу амортизацији и њихове пореске основице. Одбитна привремена разлика постоји када је књиговодствена вредност средстава мања од њихове пореске основице. У том случају се признају одложена пореска средства, под условом да се процени да је вероватно да ће у будућим периодима постојати опорезива добит за чије умањење ће Друштво моћи да искористи одложена пореска средства.

Одбитна привремена разлика утврђује се на датум биланса стања, након обрачуна рачуноводствене и пореске амортизације за пословну годину за коју се састављају финансијски извештаји. Износ одложеног пореског средства утврђује се применом прописане стопе пореза на добит Друштва на износ одбитне привремене разлике.

Ако је на крају претходне године привремена разлика била одбитна, по ком основу су призната одложена пореска средства, а на крају текуће године, по основу истих средстава, привремена разлика буде опорезива, врши се укидање претходно формираних одложених пореских средстава у целини, уз истовремено признавање одложених пореских обавеза у износу који је утврђен на датум биланса стања.

Одложена пореска средства се могу утврђивати и по другим основама: дугорочна резервисања за отпремнине услед одласка у пензију, обрачунате јавне дажбине које нису плаћене у текућем пореском периоду, обезвређење хартија од вредности којима се тргује итд.

Одложене пореске обавезе су износи пореза на добитак плативи у будућим периодима у односу на опорезиве привремене разлике. Одложене пореске обавезе се признају увек када постоји опорезива привремена разлика између књиговодствене вредности средстава која подлежу амортизацији и њихове пореске основице. Опорезива привремена разлика настаје у случајевима када је књиговодствена вредност средства већа од њихове пореске основице.

Опорезива привремена разлика утврђује се на датум биланса стања, након обрачуна рачуноводствене и пореске амртизације за пословну годину за коју се састављају финансијски извештаји. Износ одложене пореске обавезе утврђује се применом прописане стопе пореза на добит Друштва на износ опорезиве привремене разлике.

На сваки датум биланса стања се одложене пореске обавезе своде на износ утврђен на основу привремене разлике на тај дан. Ако је на крају претходне године привремена разлика била опорезива, по ком основу су признате одложене пореске обавезе, а на крају текуће године, по основу истих средстава, привремена разлика буде одбитна, врши се укидање претходно формираних одложених пореских обавеза у целини, уз истовремено признавање одложених пореских средстава Друштва у износу утврђеном на датум биланса стања.



### Приходи

Приходи су приливи економских користи током датог периода, који резултирају повећањем капитала, сем увећања која се односе на уносе власника капитала и одмеравају се по фер вредности примљених или потраживаних накнада. Приходи се признају у нето износу јер садрже само прилив економских користи Друштва. Износи прикупљени за рачун трећих лица нису економске користи Друштва и не третирају се приходом.

Приходи обухватају пословне, финансијске и остале приходе.

У оквиру пословних прихода налазе се приходи од продаје производа и пружања услуга.

- Приходи од продаје производа се признају када су кумулативно испуњени следећи услови:

1. Друштво је на купца пренело значајне ризике и користи од власништва над производима,
2. Друштво не задржава учешће у управљању продатим производима у мери која се уобичајено повезује са власништвом, нити задржава контролу над датим производима;
3. Износ прихода се може поуздано измерити,
4. Вероватан је прилив економских користи у Друштво повезан са том трансакцијом и
5. Трошкови који су настали или ће настати у датој трансакцији се могу поуздано измерити.

- Приход од пружања услуга се признаје према степену довршености те трансакције на датум биланса, а према условима из уговора.

Резултат трансакције се може поуздано проценити:

1. Када се износ прихода може поуздано одмерити,
2. Када је вероватан прилив економских користи везаних за ту трансакцију у Друштво,
3. Када се степен довршености те трансакције на датум биланса стања може поуздано одмерити и
4. Када трошкови настали због те трансакције могу поуздано да се одмере.

Финансијски приходи обухватају финансијске приходе од матичних, зависних и других повезаних правних лица, позитивне курсне разлике, приходе од камата и друге облике финансијских прихода.

Основни извор прихода Друштва је продаја готових производа и извршених услуга које се дефинишу склопљеним Уговорима а евентуалне модификације у смислу промене цене се утврђују анексима Уговора, поштујући релевантне одредбе МСФИ 15.

У оквиру осталих прихода, поред других осталих прихода, исказују се добици који могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Друштва. Добици представљају повећање економских користи Друштва и као такви по природи нису различити од других прихода. Добици укључују на пример: добитке од продаје некретнина, постројења и опреме по већој вредности од књиговодствене вредности.

### Расходи

Расходи представљају одливе економских користи током датог периода који резултира смањењем капитала Друштва, осим смањења које се односи на расподелу добити власницима или смањења које је последица повлачења из пословања дела капитала од стране власника. Расходи се одражавају кроз одлив средстава, смањење вредности средстава или повећање обавеза. Расходи обухватају пословне, финансијске и остале расходе.

У оквиру пословних расхода исказују се: набавна вредност продате робе, трошкови материјала, трошкови зарада, трошкови производних услуга, нематеријални трошкови, трошкови амортизације и резервисања и др.

Финансијски расходи обухватају финансијске расходе од повезаних правних лица, негативне курсне разлике, расходе камата и друге финансијске расходе.



У оквиру осталих расхода исказују се губици који могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Друштва.

#### *Трошкови позајмљивања*

Трошкови позајмљивања се односе на камате и друге трошкове који настају у вези са позајмљивањем средстава. На основу релевантних одредби МРС 23- Трошкови позајмљивања, трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства које се оспособљава за употребу, укључују се у набавну вредност или цену коштања тог средства. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

#### *Исправка грешке из претходног периода*

Грешке из претходних периода су пропусти и погрешна исказивања у финансијским извештајима за једну или више претходних периода које настају услед некоришћења, или погрешног коришћења, поузданих информација.

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година.

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама већа од 2% пословних прихода обрачунског периода на коју се грешка односи.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у коме су идентификоване.

#### *Догађаји након датума биланса*

Догађаји након датума биланса стања су повољни или неповољни догађаји који настају између краја извештајног периода (датум биланса стања) и датума када су финансијски извештаји одобрени за објављивање.

Сходно МРС 10 – Догађаји после извештајног периода, за ефекте догађаја који пружају доказ о околностима које су постојале на датум биланса стања. Друштво коригује износе који су већ познати у његовим финансијским извештајима, како би се одразили корективни догађаји после биланса стања. То су, на пример, следећи догађаји: решење судског спора који потврђује садашњу обавезу на крају извештајног периода, продаја залиха по нижој цени од књиговодствене може да укаже да залихе нису на датум биланса стања сведене на нето продајну вредност и др.

За ефект догађаја који указују на околности које су настале после датума биланса стања, не коригују се износи признати на датум биланса стања, већ се у Напоменама уз финансијске извештаје врши обелодањивање природе догађаја и процена њихових финансијских ефеката или, ако је неизводљиво проценити њихове финансијске ефекте, обелодањује се да та процена не може извршити.



## 2. Налази у поступку ревизије

### 2.1. Интерна финансијска контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору<sup>8</sup> прописана је обавеза Друштва да успостави систем финансијског управљања и контроле.

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему, у члану 80. утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и (в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

Интерне контроле се успостављају и спроводе као систем, односно ради се о свеобухватном процесу, који утврђују руководство и запослени у Друштву и осмишљен је у циљу решавања ризика и улагања напора да би се постигле следеће опште сврхе:

- уредно, етичко, економично, ефикасно и ефективно пословање,
- испуњавање обавезе полагања рачуна,
- усклађеност са законима и другим прописима,
- обезбеђење и заштита од губитака, злоупотребе и штете.

Интерне контроле садрже пет међусобно повезаних компонената:

- контролно окружење,
- процена ризика,
- контролне активности (контроле),
- информације и комуникације,
- праћење.

#### 1) Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

Руководство Друштва је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

<sup>8</sup> „Службени гласник РС”, бр. 99/11 и 106/13



Према Правилнику о организацији и систематизацији послова број 01-495 од 23. априла 2019. године и Правилника о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова број 01-785 од 19. маја 2020. године и број 01-905 од 23. јуна 2020. године, основне организационе јединице у Друштву су: Сектор квалитета, Сектор за развој и пројектовање, Производна организација, Сектор економских послова и Сектор општих послова. Организационе јединице ван састава састава организационих јединица су 1. Кабинет директора и 2. Представник руководства за ИМС. У оквиру сектора образују се одељења.

Визија и мисија Друштва утврђени су Пословником интегрисаног система менаџмента, издање број 5, од 23. октобра 2020. године.

Мисија Друштва је да, као признати искусни произвођач производа и услуга, за потребе цивилне и војне ваздухопловне индустрије, у области производње, одржавања и ремонта ваздухоплова, који својим радом и развојем часно служи потребама друштва, дајући свој допринос његовом развоју квалитетним, поузданим и ефикасним решењима, пронађе своје место и у области производње, ремонта и сервисирања одређених типова ваздухоплова.

Визија огледа у томе да су сви расположиви ресурси усмерени на одржавање и континуирано побољшавање ефективног и ефикасног система, са приоритетним задатком задовољења потреба корисника на дугорочној основи, кроз изграђивање добрих пословних односа, сарадње и повезивања са реномираним фирмама, а ради постизања конкурентности на домаћем и светском тржишту у остваривању постављених циљева. Тежња запослених је стварање модерне фирме по свим перформансама савременог пословања, а ради комплексног задовољавања потреба корисника и запослених, уз максимално очување животне средине.

Друштво је Правилницима, Одлукама, Процедурама и Упутствима, уредило: радне односе, организацију и систематизацију послова, рачуноводство и рачуноводствене политике, безбедност и здравље на раду, образовање и стручно оспособљавање и усавршавање запослених, кодекс понашања запослених, накнаде за службено путовање у земљи и иностранству, безбедност информационо-комуникационог система, организовање и спровођење мера безбедности и заштите, оспособљавање запослених за здрав и безбедан рад, коришћење мобилних телефона и друго.

Друштво је успоставило систем менаџмента квалитетом у складу са стандардом СРПС ИСО 9001:2015. У 2020. години Друштво је усвојило пето издање Пословника интегрисаног система менаџмента које је израђено у складу са захтевима стандарда које Друштво поседује. Министарство одбране Републике Србије доделило је Друштву сертификате којима се потврђује да је Друштво успоставило: систем менаџмента квалитетом према захтевима стандарда СРПС ИСО 9001:2015, систем менаџмента заштитом животне средине према захтевима стандарда СРПС ИСО 14001:2015, систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду СРПС ИСО 45001:2018, систем менаџмента квалитетом према захтевима стандарда СОРС 9423/18.

## 2) Управљање ризицима

Руководилац корисника јавних средстава је одговоран за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле, који обухвата и управљање ризицима (чл. 11 и 12 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору).

Руководство Друштва до краја 2020. године није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у складу са чланом 6 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.





### 3) Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације – с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

### 4) Информисање и комуникација

За успешно функционисање система финансијског управљања и контроле од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Информације и комуникација обухватају принципе: прибављања, креирања и употребе релевантних и квалитетних информација; размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу и комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компонентни интерне контроле, а све са циљем подстицања функционисања интерне контроле.

**Откривена неправилност:** Друштво није успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер није усвојило стратегију управљања ризиком и није доставило Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2020. годину, што није у складу са чланом 6 став 2 и са чланом 13 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

**Ризик:** Систем финансијског управљања и контроле који не обухвата све елементе финансијског управљања и контроле може да доведе до потешкоћа или до поремећаја у пословању Друштва, односно може угрозити остваривање основних циљева Друштва на ефикасан и економичан начин са ризиком да се неће на време спречити грешке, намерне или случајне у свим процесима који се одвијају у Друштву.

**Препорука број 1:** Препоручујемо Друштву да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору односно да донесе Стратегију управљања ризиком и да подноси годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију.



Директор Друштва је у 2021. години доне одлуку о формирању радне групе за увођење и развој система финансијског управљања и контроле у Друштву.

Информациони систем Друштва обухвата апликативни софтвер Infost са модулима (финансијско књиговодство, материјално књиговодство, основна средства, вођење благајне, обрачун зарада).

## 5) Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

### Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору<sup>9</sup> прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

(1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

(2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

(3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

Интерну ревизију Друштва врши интерна ревизија Јавног предузећа „Југоимпорт-СДПР“, Београд (Нови Београд), који је власник 99,61 % удела Друштва, на основу Повеље интерне ревизије директора Јавног предузећа „Југоимпорт-СДПР“, Београд (Нови Београд) 2/0 бр. 941-1 од 5. октобра 2020. године.

Друштво није презентовало претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија за обављање интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава. У 2020. години, интерна ревизија Јавног предузећа „Југоимпорт-СДПР“, Београд (Нови Београд) није планирала нити спровела интерну ревизију у Друштву.

<sup>9</sup> „Службени гласник РС“, број 99/2011



**Налаз:** Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору и није доставило годишњи извештај о раду интерне ревизије Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија.

**Ризик:** Неуспостављање интерне ревизије на један од прописаних начина негативно утиче на целокупан систем интерне финансијске контроле, што може довести до одлагања процеса унапређења пословања, као и немогућности раног откривања процедура које је потребно унапредити у функцији ефикаснијег пословања.

**Препорука број 2:** Препоручујемо Друштву да успостави и организује интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, као и да доставља годишњи извештај о раду интерне ревизије Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија.

## 2.2. Финансијски извештај

### 2.2.1. Биланс стања

На основу Закона о рачуноводству, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, директор Друштва је донео Одлуку о вршењу пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године и образовању комисија ради вршења редовног пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2020. године, број 01-1484 од 11. децембра 2020. године.

По извршеном попису сачињен је Извештај централне пописне комисије о попису имовине и обавеза на дан 31. децембра 2020. године, који је усвојен од стране директора Друштва 29. јануара 2021. године.

#### 2.2.1.1. Уписани, а неуплаћени капитал

Уписани, а неуплаћени капитал исказан је у износу од 560.887 хиљада динара и односи се на:

Табела број 1: Структура уписаног, а неуплаћеног капитала

	-у хиљадама динара-	
Уписани а неуплаћени капитал	2020.година	2019.година
Уписани, а неуплаћени удели и улози	560.887	592.933
<b>Укупно:</b>	<b>560.887</b>	<b>592.933</b>

Скупштина Друштва је на седници одржаној дана 31. децембра 2018. године донела Одлуку о повећању основног капитала заведену под бројем 07-1282/2 од 31. децембра 2018. године којом се повећава улог Јавног предузећа „Југоимпорт СДПР“, Београд новим новчаним улозима по основу инвестиционог улагања у износу од 618.951 хиљаду динара који ће бити уплаћиван сукцесивно. До 31.12.2020. године укупно уплаћени износ је 58.064 хиљаде динара од чега је у 2020. години уплаћен износ од 32.046 хиљада динара, па је у Регистру привредних субјеката уписан уплаћени новчани капитал и то решењима број БД 31509/2020 од 26. маја 2020. године у износу од 9.409 хиљада динара, број БД 73637/2020 од 15. октобра 2020. године у износу од 5.000 хиљада динара и број БД 96594/2020 од 24. децембра 2020. године у износу од 17.637 хиљада динара (Напомена број 2.2.1.11).

На основу узорковане документације, утврђено је да исказани уписани, а неуплаћени капитал у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.





### 2.2.1.2. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина исказана у износу од 216.708 хиљада динара у целости се односи на право коришћења грађевинског земљишта у Панчеву, евидентиран у јавним књигама Листом непокретности број 40 К.О. Панчево, 313 К.О. Панчево и 16157 К.О. Панчево према Споразуму закљученим између Друштва и Републике Србије – Влада Републике Србије број 01-1329 од 12. децембра 2011. године.

Земљиште на ком Друштво има право коришћења је на дан 31. децембар 2021. године исказано у пословним књигама у вредности од 218.543 хиљаде динара. Друштво је у оквиру нематеријалне имовине евидентирало наведено земљиште у износу од 216.708 хиљада динара, што представља 99,16% од укупне вредности, односно постотак учешћа државне својине у средствима које користи Друштво према Споразуму број 01-1329 од 12. децембра 2011. године. Износ од 1.836 хиљада динара (0,84%) је евидентиран у оквиру некретнина, постројења и опреме - Пољопривредно и остало земљиште.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана нематеријална имовина у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.1.3. Некретнине постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, исказане на дан 31. децембра 2020. године по садашњој вредности у износу од 2.462.364 хиљаде динара односе се на:

Табела број 2: Структура некретнина, постројења и опреме

	-у хиљадама динара-	
Некретнине, постројења и опрема	2020.година	2019.година
Пољопривредно и остало земљиште (Напомена 2.2.1.2)	1.836	1.836
Грађевински објекти	2.517.351	2.504.811
Постројења и опрема	186.340	179.273
Инвестиционе некретнине	191.070	191.070
Остала опрема	2.383	2.383
Постројења и опрема у припреми	11.158	30.370
Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	178	178
Исправка вредности некретнина, постројења и опреме	(447.952)	(387.706)
<b>Укупно:</b>	<b>2.462.364</b>	<b>2.522.215</b>



Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2020. године приказане су следећом табелом:  
Табела број 3: Стање и промене некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

О П И С	Земљишта	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвест. Некретнине	Алат и инвентар са калкулативним отписом	Постројења и опрема у припреми	Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	Свега НПО
<b>НАБАВНА ВРЕДНОСТ</b>								
<b>Стање 1. јануара 2020. године</b>	<b>1.836</b>	<b>2.504.811</b>	<b>179.273</b>	<b>191.070</b>	<b>2.383</b>	<b>30.371</b>	<b>178</b>	<b>2.904.352</b>
Корекције почетног стања						(5.671)		-
Директна повећања			11.280			11.158		22.438
Пренос са инвестиција у току		12.540						12.540
Пренос са/на конта осн. средстава			12.641			(12.641)		-
Продаја								-
Остала смањења		(12.540)	(4.314)			(12.160)		(29.014)
Ревалоризација								-
<b>Стање 31. децембра 2020. године</b>	<b>1.836</b>	<b>2.504.811</b>	<b>198.880</b>	<b>191.070</b>	<b>2.383</b>	<b>11.057</b>	<b>178</b>	<b>2.910.316</b>
<b>ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ</b>								
<b>Стање 1. јануара 2020. године</b>		300.569	61.826	22.929	2.383			387.707
Амортизација за 2020. годину		50.346	6.810	3.821				60.977
Остала смањења			(732)					(732)
<b>Стање 31. децембра 2020. године</b>	-	350.915	67.904	26.750	2.383	-	-	447.952
<b>САДАШЊА ВРЕДНОСТ</b>								
<b>31. децембра 2020. године</b>	<b>1.836</b>	<b>2.153.896</b>	<b>130.976</b>	<b>164.320</b>	-	<b>11.057</b>	<b>178</b>	<b>2.462.364</b>
<b>31. децембра 2019. године</b>	<b>1.836</b>	<b>2.204.242</b>	<b>117.447</b>	<b>168.141</b>	-	<b>30.371</b>	<b>178</b>	<b>2.522.215</b>



Према информацијама добијеним у поступку ревизије Друштво је преузело активности ради уписа права својине према одредбама Закона о јавној својини. Према члану 82 Закона о јавној својини предвиђено је да право својине друштва капитала на непокретностима се стичу уписом у јавну евиденцију о непокретностима и правима на њима. Упис права својине на непокретностима друштва капитала чији је оснивач Република Србија, не може се извршити без писане сагласности Владе, на предлог надлежног министарства. Чланом 82а Закона, предвиђено је право друштва капитала да до 31. децембра 2021. године поднесу захтев за упис права својине.

Друштво је отпочело поступак прикупљања неопходне документације која је потребна за поступак уписа права својине Друштва на непокретностима. Наиме, Друштво је пријавило имовину у јединствену евиденцију непокретности у јавној својини коју води Републичка дирекција за имовину и поднет је захтев за издавање потврде, који до дана вршења ревизије није добијен. Поднет је захтев Служби за катастар непокретности Панчево за издавање потврде о уписаном било каквом праву на непокретностима на којима је Друштво тренутно уписано као корисник, као и да је на дан ступања на снагу наведеног закона (6. октобра 2011. године) било уписано било какво право Друштва на истим. Потврда до дана вршења ревизије није издата. Друштво је до дана вршења ревизије уписано као корисник непокретности са обимом удела 84/10000.

**Откривена неправилност:** Након извршене процене тржишне вредности грађевинских објекта у 2014. години за средстава чија набавна вредност на дан 31. децембар 2020. године износи 2.695.881 хиљаде динара, садашње вредности 2.318.216 хиљада динара, а која се сагласно усвојеним рачуноводственим политикама након почетног признавања исказују по моделу фер вредности, Друштво није вршило ревалоризацију грађевинских објекта и инвестиционих некретнина, нити је утврђивало кретања фер вредности како би обезбедило да се књиговодствена вредност битно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода сагласно параграфу 31 и 34 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

**Ризик:** Поступање супротно усвојеним рачуноводственим политикама и супротно МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема признавање средстава, има за последицу нереално исказивање имовине Друштва и погрешне информације за кориснике финансијских извештаја.

**Препорука број 3:** Препоручујемо Друштву да у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема врши ревалоризацију грађевинских објекта које након почетног признавања исказује по фер вредности.

## Грађевински објекти

Друштво је у пословним књигама евидентира објекте набавне вредности 2.504.811 хиљаде динара, које користи за обављање делатности, а које се према усвојеним рачуноводственим политикама након почетног признавања исказују по ревалоризованој (процењеној) вредности која представља њихову фер вредност на дан ревалоризације (процене) умањену за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.



### Постројења и опрема

Друштво је у 2020. години у пословним књигама евидентира постројења и опрему набавне вредности 198.880 хиљада динара. Према усвојеним рачуноводственим политикама након почетног признавања опрема се исказује по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.

Повећање вредности постројења и опреме у износу од 11.280 хиљада динара и односи се највећим делом на: набавку CNC резни сто UNI jet од Water power technology доо, Панчево у износу од 7.292 хиљаде динара; трактора Solis са кабином, приколицу Vicchi 2.5 T и таруп у износу од 1.448 хиљада динара од Agrouniverzal доо, Горњи Милановац; као и на набавку рачунара у износу од 589 хиљада динара.

Повећање вредности постројења и опреме у износу од 12.641 хиљаде динара се највећим делом односи на активирање фарбара готових делова у износу од 12.540 хиљада динара, по записнику о активирању основног средства број 01.01.20 од 1. јануара 2020. године.

**Откривена неправилност:** Друштво у 2020. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе потпуно амортизоване опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 17.196 хиљада динара, што чини 8,65 % укупне набавне вредности опреме 198.880 хиљада динара, односно садашње вредности опреме 130.976 хиљада динара.

**Ризик:** Непоступање у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, проузрокује ризик да Друштво не спроводи адекватну политику управљања средствима што може да има за последицу смањење економске користи од тих средстава.

**Препорука број 4:** Препоручује се Друштву да у складу са захтевима МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, изврши преиспитивање корисног века употребе опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

### Инвестиционе некретнине

Друштво у оквиру инвестиционих некретнина евидентира некретнине које користи за остваривање прихода од закупнине (Напомена број 2.2.2.4).

Табела број 5: Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине	-у хиљадама динара- 2020. година
Хала одржавања	152.097
Здравствена станица	38.973
<b>Укупно:</b>	<b>191.070</b>
Исправка вредности инвестиционих некретнина	22.929
<b>Укупно</b>	<b>164.320</b>



Према усвојеним рачуноводственим политикама Друштва, након почетног признавања, инвестиционе некретнине се исказују по фер вредности.

**Откривена неправилност:** Друштво је у 2020. години исказало инвестиционе некретнине у износу од 164.320 хиљада динара, на које је обрачунало и исказало трошкове амортизације у износу од 6.863 хиљаде динара, а које према усвојеним рачуноводственим политикама исказује по фер вредности, што није у складу са параграфом 63 МРС 40 - Инвестиционе некретнине. На тај начин Друштво је преценило исправку вредности инвестиционих некретнина и преценило трошкове амортизације у износу од 6.863 хиљаде динара.

**Ризик:** Поступање супротно усвојеним рачуноводственим политикама и супротно МРС 40 - Инвестиционе некретнине, има за последицу нереално исказивање имовине Друштва и погрешне информације за кориснике финансијских извештаја.

**Препорука број 5:** Препоручујемо Друштву да у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и у складу са МРС 40 - Инвестиционе некретнине врши исказивање инвестиционих некретнина.

#### *Остала опрема*

Друштво је у пословним књигама исказало осталу опрему набавне вредности 2.383 хиљаде динара који је у потпуности амортизован.

**Откривена неправилност:** Друштво у 2020. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе потпуно амортизоване остале опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 2.383 хиљада динара, а садашње вредности нула динара.

**Ризик:** Непоступање у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, проузрокује ризик да Друштво не спроводи адекватну политику управљања средствима што може да има за последицу смањење економске користи од тих средстава.

**Препорука број 6:** Препоручујемо Друштву да у складу са захтевима МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, изврши преиспитивање корисног века употребе алата и инвентара са калкулативним отписом и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

#### *Постројења и опрема у припреми*

Постројења и опрема у припреми исказана су у износу од 11.158 хиљада динара и односи се на опрему у износу од 10.832 хиљаде динара и на мониторе и рачунаре у износу од 326 хиљада динара која није стављена у употребу.



#### 2.2.1.4. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 1.863 хиљаде динара односе се на:

Табела број 6: Структура дугорочних финансијских пласмана

-у хиљадама динара-		
Дугорочни финансијски пласмани	2020.година	2019.година
Учешће у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположивих за продају		1
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.863	1.925
<b>Укупно:</b>	<b>1.863</b>	<b>1.926</b>

Остали дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 1.863 хиљаде динара односе се на уговоре о откупу станова, један закључен у 2002. години, а два у 2006. години са запосленима. Купци су дужни да уговорену цену исплате у року од 40 година.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказани дугорочни финансијски пласмани у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

#### 2.2.1.5. Залихе

Залихе су исказане у износу од 1.377.460 хиљада динара и њихова структура је приказана табелом:

Табела број 7: Структура залиха

- у хиљадама динара -		
Залихе	2020.година	2019.година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	103.435	110.389
Недовршена производња и недовршене услуге	1.263.508	1.148.931
Дати аванси за залихе и услуге	10.517	6.341
<b>Укупно:</b>	<b>1.377.460</b>	<b>1.265.661</b>

Табела број 8: Структура материјала на залихама

- у хиљадама динара -		
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	2020. година	2019. година
Материјал	103.072	103.287
Резервни делови	363	361
Алат и инвентар	16.780	13.482
Исправка вредности алата и инвентара	(16.780)	(6.741)
<b>Укупно:</b>	<b>103.435</b>	<b>110.389</b>

Залихе недовршене производње су исказане на дан 31. децембар 2020. године у износу од 1.263.508 хиљада динара највећим делом се односе на залихе недовршених производа посебне намене, као и елемената, делова и резервних делова за производе за посебне намене.





**Откривена неправилност:** Друштво није устројило обрачун трошкова и учинака у складу са чланом 66 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, по коме се стање учинака укључује у финансијско књиговодство, а презентовани начин утврђивања цене коштања залиха недовршене производње исказане у износу од 1.263.508 хиљада динара, није у складу са захтевима параграфа 9 и 10 МРС 2 - Залихе, јер је Друштво залихе недовршене производње исказало по планској цени коју чини утврђена вредност рада (норма час) и директни трошкови материјала који су укључени у вредност залиха недовршене производње, с тим да су за неке учинке укључени само директни трошкови који су настали у 2020. години. Друштво није јасно раздвојило фазе у производњи производа, није распоређивало трошкове који доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање на све носиоце трошкова, већ је распоређивало само директне трошкове материјала на носиоце трошкова за које су на дан 31.12.2020. године отворени радни налози односно који су у поступку производње, као и укључивало у цену коштања залиха недовршене производње трошкове који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање (резервне делове за одржавање средства посебне намене које Друштво има обавезу по уговору да испоручи купцу). Такође, није водило евиденцију о произведеним готовим производима и полупроизводима који су продати или уграђени у средства посебне намене. Поред тога, у оквиру недовршене производње евидентира трошкове који су настали у производњи средстава посебне намене у износу од 1.181.560 хиљада динара, који су испоручени купцу у 2019. години и које купац користи, а није умањило залихе по том основу.

Због наведеног изражавамо резерву на исказано стање залиха недовршене производње у износу од 1.263.508 хиљада динара, као и на исказано стање прихода од повећања вредности залиха недовршених и готових производа у износу од 114.578 хиљада динара.

**Ризик:** Уколико Друштво не устроји обрачун трошкова и учинака у складу са чланом 66 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике и не утврђује цену коштања залиха учинка у складу са МРС 2 - Залихе, чини ризик да ће Друштво нереално приказати имовину и капитал, односно да ће финансијски извештаји бити нереални.

**Препорука број 7:** Препоручујемо Друштву да устроји обрачун трошкова и учинака у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике и да залихе недовршене производње и готових производа евидентира у складу са МРС 2 - Залихе.

Дати аванси за залихе и услуге су исказани у износу од 10.517 хиљада динара и односе се на:

Табела број 9: Структура датих аванса за материјал

- у хиљадама динара -

Дати аванси за залихе и услуге	2020.година	2019.година
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи	3.917	6.341
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству	6.600	
<b>Укупно:</b>	<b>10.517</b>	<b>6.341</b>



Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи исказани у износу од 4.021 хиљаде динара највећим делом се односе на аванс дат за набавку природног гаса у износу од 2.415 хиљада динара, набавку материјала у износу од 358 хиљада динара и аванс дат за услуге монтаже развода, поправку крана и друго у износу од 209 хиљада динара.

Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству исказани у износу од 6.600 хиљада динара у целини се односе на аванс дат за испоруку делова за израду алата за полуаутоматско заваривање цеви у износу од 6.600 хиљада динара.

### 2.2.1.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје су исказана у износу од 76.593 хиљада динара и односе се:

Табела број 10: Структура потраживања од продаје

- у хиљадама динара -

Потраживања по основу продаје	2020.година	2019.година
Купци у земљи - матична и зависна правна лица	25.754	12.237
Купци у земљи - остала повезана лица	82	
Купци у земљи	253	130
Купци у иностранству	50.504	46.416
<b>Укупно:</b>	<b>76.593</b>	<b>58.783</b>

Потраживања од купаца у земљи – матична и зависна правна лица у целини се односе на потраживања од матичног правног лица (ЈП Југоимпорт СДПР, Београд) у износу од 25.754 хиљаде динара.

Потраживања од купаца у земљи – остала повезана правна лица у целини се односе на потраживања од Борбених сложених система доо, Београд у износу од 82 хиљаде динара.

Потраживања од купаца у земљи исказана у износу од 253 хиљаде динара највећим делом се односе на потраживања од купца Дирекција КС, Београд у износу од 140 хиљада динара и Кири 123 доо, Панчево у износу од 111 хиљада динара.

Купци у иностранству исказани у износу од 50.504 хиљада динара у целини се односе на потраживања од Alfa sp.zoo Warsawa, Poland.

Друштво је до дана одобрења финансијских извештаја наплатило потраживања исказана на дан 31.12. 2020. године у износу од 76.371 хиљаду динара.

### 2.2.1.7. Друга потраживања

Друга потраживања су исказана у износу од 10 хиљада динара и односе се на:

Табела број 11: Структура других потраживања

- у хиљадама динара -

Друга потраживања	2020.година	2019.година
Потраживања од запослених	10	133
Потраживања од државних органа и организација	40.673	40.673
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају		508
Исправка вредности других потраживања	(40.673)	(40.673)
<b>Укупно:</b>	<b>10</b>	<b>641</b>





Потраживања о државних органа и организација исказана у износу од 40.673 хиљаде динара која су у целости обезвређена у целости се односе на потраживања по основу ратне штете, а на основу Потврде о висини ратне штете проузроковане агресијом снага НАТО на Савезну Републику Југославију издата од стране Републике Србије Комисије за утврђивање ратне штете проузроковане непосредно или посредно агресијом снага НАТО на Републику Србију заведене од 25. јула 2000. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана друга потраживања у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

#### 2.2.1.8. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 68.877 хиљада динара и односе се на:

Табела број 12: Готовински еквиваленти и готовина

- у хиљадама динара-

Готовина и готовински еквиваленти	2020.година	2019.година
Текући (пословни) рачуни	68.702	22.736
Благајна	58	18
Девизни рачун	45	26
Девизна благајна	72	163
<b>Укупно:</b>	<b>68.877</b>	<b>22.943</b>

Друштво је на дан 31. децембра 2020. године усагласило стање средстава на текућим рачунима и девизним рачунима са банкама.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана готовина и готовински еквиваленти у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

#### 2.2.1.9. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност исказан је у износу од 472 хиљада динара.

#### 2.2.1.10. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана су у износу од 275.125 хиљада динара у целини се односе на порез на додату вредност садржан у примљеним авансима (Напомена број 2.2.1.16).

#### 2.2.1.11. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна актива исказана у износу од 69.564 хиљаде динара односи се на:

Табела број 13: Структура ванбилансне активе и пасиве:

- у хиљадама динара -

Ванбилансна имовина	2020.година	2019.година
Туђа средства	16.928	17.061
Дата јемства, гаранције и друга права	52.636	54.952
<b>Укупно:</b>	<b>69.564</b>	<b>72.013</b>



Друштво је у оквиру ванбилансне евиденције евидентирало дате гаранције у износу од 52.636 хиљада динара у корист Града Панчева-Градске управе, секретаријата за пореску администрацију и Републике Србије Министарства финансија, Пореска управа филијала Панчево, а на основу захтева за одлагање плаћања дугованог пореза (Напомена број 2.2.1.18).

На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана ванбилансна актива и пасива у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.1.12 Капитал

Табела број 14: Структура капитала

- у хиљадама динара -

Капитал	2020.година	2019.година
Основни капитал	713.049	681.003
Уписани а неуплаћени капитал	560.887	592.933
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	2.190.687	2.194.560
Губитак	937.591	816.068
<b>Укупно:</b>	<b>2.527.032</b>	<b>2.652.428</b>

Јавно предузеће Југоимпорт СДПР, Београд има удео у Друштву од 99,613568000% основног капитала Друштва. Остали чланови Друштва су: Фонд за развој Републике Србије (0,30453200%), Град Панчево (0,0496470%), ЈКП за превоз путника Аутотранспорт Панчево у ликвидацији (0,0056470%), ЈП Србијагас (0,0021880%), Дунав осигурање адо, Београд (0,005520%), Општина Ковачица (0,0003690%), Општина Ковин (0,0014790%), Општина Опово (0,0004910%), Јавно комунално предузеће Водовод и канализација Панчево (0,0074860 %), Јавно комунално предузеће хигијена панчево (0,0085650%), Јавно предузеће Градска стамбена агенција Панчево (0,0005080 %).

Јавно предузеће „Југоимпорт СДПР“, Београд је 28. фебруара 2017. године регистровано као члан Друштва са улогом од 116.990 хиљада динара који је представљао удео од 95,96200 %, који је Јавном предузећу „Југоимпорт СДПР“, Београд, без накнаде, пренела Република Србија Уговором о преносу удела Републике Србије без накнаде од 09. фебруара 2017. године, на основу Закључка Владе 05 број 41-588/2017 од 24. јануара 2017. године.

На основу Одлуке управног одбора Јавног предузећа „Југоимпорт СДПР“, Београд број 7/1 бр 936-3 од 28. септембра 2018. о повећању улога у основном капиталу ДОО Утва АИ Панчево на коју је Влада дала сагласност Решењем 05 бр 023-11405/2018 од 29. новембра 2018. године и Одлуке Скупштине ДОО Утва АИ Панчево број 07-1203/1 од 14. децембра 2018. године, повећан је улог Јавног предузећа „Југоимпорт СДПР“, Београд у основном капиталу Друштва у износу од 533.072 хиљада динара, конверзијом потраживања које је Јавно предузеће „Југоимпорт СДПР“, Београд имало према Друштву по основу уговора о позајмицама које је Друштво закључивало са Јавним предузећем „Југоимпорт СДПР“, Београд у периоду од 01. јула 2008. до 31. августа 2018. године. Решењем Агенције за привредне регистре БД 118921/2018 од 21. децембра 2018. извршен је упис овог улога и удела Јавног предузећа „Југоимпорт СДПР“, Београд од 99,24840 % у Друштво.



На основу Одлуке управног одбора Јавног предузећа „Југоимпорт СДПР“, Београд број 7/1 бр 1042-3 од 31. октобра 2018. о повећању улога у основном капиталу ДОО Утва АИ Панчево на коју је Влада дала сагласност Решењем 05 бр 023-12725/2018 од 29. децембра 2018. године и Одлуке Скупштина Друштва о повећању основног капитала заведену под бројем 07-1282/2 од 31. децембра 2018. године, повећава се улог Јавног предузећа „Југоимпорт СДПР“, Београд у Друштву новим новчаним улозима по основу инвестиционог улагања у износу од 618.951 хиљаду динара који ће бити уплаћиван сукцесивно. Решењем Агенције за привредне регистре БД 1065/2019 од 11. јануара 2019. године извршен је упис овог улога и удела Јавног предузећа „Југоимпорт СДПР“, Београд од 99,61357 % у основном капиталу Друштва. До 31.12.2020. године укупно уплаћени износ је 58.064 хиљаде динара од чега је у 2020. години уплаћен износ од 32.046 хиљада динара. У Регистру привредних субјеката извршен је упис уплата новчаног улога и то Решењем број БД 31509/2020 од 26. маја 2020. године уплата износа од 9.409 хиљада динара, решењем број БД 73637/2020 од 15. октобра 2020. године уплата износа од 5.000 хиљада динара и Решењем број БД 96594/2020 од 24. децембра 2020. године уплата износа од 17.637 хиљада динара.

Основни капитал Друштва исказан у пословним књигама на дан 31. децембар 2020. године у износу од 713.049 хиљада динара, као и уписани а неуплаћени новчани капитал у износу од 560.887 хиљада динара усклађени су са регистрованим уписаним и уплаћеним капиталом код Агенције за привредне регистре.

Губитак исказан у износу од 937.591 хиљаду динара односи се на:

Табела број 15: Промене на рачуну губитка

- у хиљадама динара -

Промене на рачуну губитка	Губитак
Почетно стање	816.068
Укидање ревалоризационих резерви у корист губитка из ранијих година	3.651
Укидање ревалоризационих резерви у корист губитка текуће године	222
Добит текуће године	125.396
<b>Стање на дан 31.12.2020</b>	<b>937.591</b>

**Откривена неправилност:** Друштво је у корист губитка текуће године евидентирало износ од 222 хиљаде динара који се односи на укидање ревалоризационих резерви за средство које престаје да се признаје (расход опреме), што није у складу са чланом 28 Правилника о контном оквиру којим је дефинисани да се на рачуну Губитка текуће године исказује се губитак утврђен на крају обрачунског периода задужењем овог рачуна у корист рачуна 724 - Пренос добитка или губитка, због чега је више исказало губитак текуће године, а мање је исказало резултат из ранијих година у износу од 222 хиљаде динара.

**Ризик:** Непоступањем у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике долази до ризика од нереалног исказивања позиција у финансијским извештајима Друштва

**Препорука број 8:** Препоручујемо Друштву да резултат текуће године евидентира у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.



### 2.2.1.13. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана су у износу од 36.176 хиљада динара и односе се на:  
Табела број 16: Структура дугорочних резервисања

- у хиљадама динара -

Дугорочна резервисања	2020.година	2019.година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	8.813	8.110
Резервисање за трошкове судских спорова	27.363	26.987
<b>Укупно:</b>	<b>36.176</b>	<b>35.097</b>

Табела број 17: Кретање промена на рачуну дугорочна резервисањима у 2020. години

- у хиљадама динара -

Промена на рачуну дугорочна резервисања у 2020. години	Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	Резервисања за судске спорове	Укупно
Стање на почетку године 01.01.2020. године	8.110	26.987	35.097
Формирана резервисања на терет биланса успеха у току године (Напомена 2.2.2.11)	1.683	376	2.059
Искоришћена резервисања	980		980
<b>Стање резервисања на крају године</b>	<b>8.813</b>	<b>27.363</b>	<b>36.176</b>

#### Резервисања за судске спорове

Друштво је исказало резервисања за судске спорове у износу од 27.363 хиљаде динара на основу процене од стране правног заступника Друштва о исходу судских спорова у којима је Друштво тужена страна и Одлуке директора Друштва број 01-1286 од 31. децембра 2020. године.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказана дугорочна резервисања у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.1.14. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане су у износу од 322.938 хиљада динара:

Табела број 18: Структура одложених пореских средстава

- у хиљадама динара -

Кретање промена на одложеним пореским обавезама	2020. година
Стање на почетку године	327.849
Смањење одложених пореских обавеза у корист одложених пореских прихода по основу разлике између књиговодствене вредности и пореске основице код сталне имовине која подлеже обрачуну амортизације	4.911
<b>Стање на крају године</b>	<b>322.938</b>



На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказане одложене пореске обавезе у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.1.15. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе исказане у износу од 82.669 хиљада динара у целини се односе на:

Табела број 19: Структура краткорочних финансијских обавеза

- у хиљадама динара -

Краткорочне финансијске обавезе	2020.година	2019.година
Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	55.669	24.376
Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица		4.008
Краткорочни кредити у земљи	27.000	
<b>Укупно:</b>	<b>82.669</b>	<b>28.384</b>

Обавезе према матичним и зависним правним лицима исказане у износу од 55.669 хиљада динара односе се на наменске позајмице финансијских средстава примљене од матичног друштва Јавног предузећа „Југоимпорт-СДПР“, Београд (Нови Београд) у циљу обезбеђивања оперативних финансијских средстава у износу од 40.007 хиљада динара и обавезе у износу од 15.662 хиљаде динара по основу обрачунатих негативних курсних разлика по основу уговора о позајмицама које је Друштво закључивало са Јавним предузећем „Југоимпорт СДПР“, Београд у периоду од 01. јула 2008. до 31. августа 2018. године, до датума конверзије потраживања у капитал.

Уговори о зајму закључени су у периоду од 2019. године до 2020. године, са роком враћања 18 месеци од дана ступања на снагу уговора. Наведеним уговорима Друштво се обавезује да врати динарски износ позајмице или динарску противвредност девизног износа зајма утврђеног на дан враћања средстава увећано за камату обрачунату по стопи од 0,2% на месечном нивоу од дана уплате до дана враћања средстава (у зависности од тога шта је повољније за зајмодавца) или износ динарске противвредности девизног износа обрачунатог по средњем курсу важећем на дан враћања средстава увећано за камату обрачунату по стопи од 0,2% на месечном нивоу од дана уплате до дана враћања средстава, с тим да износ враћених средстава не може бити мањи од износа одобреног зајма по уговорима увећано за камату обрачунату по стопи од 0,2% на месечном нивоу од дана уплате до дана враћања средстава.

Друштво је на дан 31. децембар 2020. године усагласило потраживања и обавезе по основу наменских позајмица у износу од 55.669 хиљаде динара са Јавним предузећем „Југоимпорт-СДПР“, Београд (Нови Београд).

Предузеће је у оквиру краткорочних финансијских обавеза исказало износ од 27.000 хиљада динара по основу Уговора о краткорочној бескаматној позајмици закључен између Предузећа и Републике Србије број 01-473 од 25. маја 2020. године и Анекса број 01-1241 од 18. децембра 2020. године којим се Предузеће обавезује да позајмљена средства врати до 31. маја 2021. године.

На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказане краткорочне финансијске обавезе у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.



### 2.2.1.16. Примљени аванси, депозити и кауције

Табела број 20: Структура примљених аванса депозита и кауције

- у хиљадама динара –

Примљени аванси, депозити и кауције	2020.година	2019.година
Примљени аванси – купци у земљи	1.752.522	
Примљени аванси – купци у иностранству	33.931	1.592.049
<b>Укупно:</b>	<b>1.786.453</b>	<b>1.592.049</b>

**Откривена неправилност:** Друштво у Напоменама уз финансијске извештаје, које чине саставни део сета финансијских извештаја није обелоданило податке о неусаглашеним обавезама за примљене авансе у износу од 82.857 хиљада динара, што није у складу са чланом 22 став 4 Закона о рачуноводству којим је прописано да је правно лице дужно да у напоменама уз финансијске извештаје обелодани број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза.

**Ризик:** Неусаглашавањем обавеза долази до ризика од нереалног исказивања позиција у финансијским извештајима Друштва.

**Препорука 9:** Препоручује се Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје, које чине саставни део сета финансијских извештаја обелодани податке о неусаглашеним обавезама.

### 2.2.1.17. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања исказане су у износу од 163.588 хиљада динара и у целости се односе на:

Табела број 22: Структура обавеза из пословања

- у хиљадама динара –

Обавезе из пословања	2020.година	2019.година
Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	108.891	108.188
Добављачи - остала повезана лица у земљи	6.546	594
Добављачи у земљи	46.975	43.558
Добављачи у иностранству	1.176	3.312
<b>Укупно:</b>	<b>163.588</b>	<b>155.652</b>

Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи исказани у износу од 108.891 хиљаду динара у целини се односе на обавезе према ЈП „Југоимпорт СДПР“, Београд.

Табела број 23:Преглед добављачи – остала повезана лица у земљи

-у хиљадама динара-

Добављачи-остала повезана лица у земљи	2020.година
ПМЦ Инжењеринг, Београд	1.562
Борбени сложени системи доо, Београд	4.984
<b>Укупно:</b>	<b>6.546</b>

Табела број 24:Преглед обавеза према добављачима у земљи

- у хиљадама динара -

Добављачи у земљи	2020.година
Proautor Imd доо, Београд	1.824
Хигијена ЈКП, Панчево	8.072
ЈП Електропривреда, Београд	7.269
ППТ Наменска ад, Трстеник	1.455
Eurosecurity доо, Земун	5.196





Cps -Cad Profesiona systems доо, Нови Београд	5.251
Остали добављачи у земљи	17.908
<b>Укупно:</b>	<b>46.975</b>

Добављачи у иностранству исказани су у износу од 1.176 хиљада динара у целини се односе на обавезе према инодобављачу Rais ltd, Bulgaria.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказане обавезе из пословања у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.1.18. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 72.168 хиљада динара и односе се на:  
*Табела број 25: Преглед осталих краткорочних обавеза*

Остале краткорочне обавезе	2020.година	2019.година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	39.031	56.946
Друге обавезе	33.137	44.106
<b>Укупно:</b>	<b>72.168</b>	<b>101.052</b>

*Табела број 26: Преглед структуре обавеза по основу зарада и накнада зарада*

Обавезе по основу зарада и накнада зарада	2020.година	2019.година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	11.362	34.267
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	5.109	3.812
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	11.333	9.233
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	11.227	9.127
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају		507
<b>Укупно:</b>	<b>39.031</b>	<b>56.946</b>

Друштво у оквиру обавеза за зараде и накнаде зарада исказује износ од 22.337 хиљада динара који се односи на накнаде зарада из ранијег периода.

Друштво је са Министарством финансија 22. марта 2019. године потписало Споразум о одлагању плаћања дугованог пореза (деловодни број Министарства финансија 33-00-4/2019-01 од 22. марта 2019. године) којим се одлаже плаћање дела дугованог пореза са стањем на дан 9. септембар 2018. године на 50 рата По овом споразуму договорено је да, уколико Друштво редовно измирује рате доспелих обавеза које су одложене, укључујући и текуће обавезе у складу са законом, отписује му се 50% камате која се односи на тај дуг плаћен у том периоду, по истеку сваких 12 месеци, до измирења тог дуга у потпуности а уколико се Друштво не придржава рокова за уплату одложеног дугованог пореза, или уколико у периоду за који је одложено плаћање дугованог пореза не измири текућу обавезу, исти ће бити поништен решењем Пореске управе а неплаћени дуговани порез наплатиће се из датог средства обезбеђења, односно у поступку принудне наплате пореског дуга. Друштво је као средство обезбеђења плаћања по овом споразуму Пореској управи дало банкарску гаранцију.



На захтев Друштва, Решењем Министарства финансија, Пореске управе број 226-433-22-06326/2018-K2A06-5 од 6. априла 2020. године поништава се Споразум о одлагању плаћања дугованог пореза број 33-00-4/2019-01 од 22. марта 2019. Године који је закључен са Министарством финансија. Према образложењу из наведеног Решења, како је Уредба Владе Републике Србије о групацији Одбрамбена индустрија Србије ступила на снагу дана 8. јануара 2020. године, стекли су се услови да се у складу са чланом 44 став 6 Закона о производњи и промету НВО изврши конверзија потраживања државних поверилаца произвођачима НВО који припадају групацији одбрамбене индустрије Србије и то на име главног дуга и камате са стањем на дан 31.децембар 2016. године и обзиром да је закључно са 6. априлом 2020. године Друштво измирило 12 доспелих рата и обратило се Пореској управи са захтевом да се прекине са намирењем отплате по Споразуму о одлагању плаћања дугованог пореза како би се извршило усаглашавање стања дуга на дан 31.12.2016. године, донето је решење којим се поништава Споразум о одлагању плаћања дугованог пореза.

Друштво је дана 14. фебруара 2020. године Министарству одбране, Сектору за материјалне ресурсе, Управи за одбрамбене технологије, на њихов захтев, доставило податке о стању обавеза према државним повериоцима на дан 31.12.2016. године ( акт број 01-198 од 14. Фебруара 2020. године), међу којима се налазе и Град Панчево, Градска управа, Секретаријат за пореску администрацију и Република Србија, Министарство финансија, Пореска управа Филијала Панчево.

Друге обавезе су исказане у износу од 33.137 хиљада динара и њихова структура је приказана табелом:

Табела број 27: Структура других обавеза

-у хиљадама динара-		
Друге обавезе	2020.година	2019.година
Обавезе према запосленима	32.655	43.592
Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора	236	236
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	246	278
<b>Укупно:</b>	<b>33.137</b>	<b>44.106</b>

На основу узорковане документације, утврђено је да исказане остале краткорочне обавезе у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

#### 2.2.1.19. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Табела број 28: Структура обавеза за порез на додату вредност

-у хиљадама динара-		
Обавезе по основу пореза на додату вредност	2020.година	2019.година
Обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунаог пореза на додату вредност и претходног пореза	12.754	6.698
<b>Укупно:</b>	<b>12.754</b>	<b>6.698</b>

Друштво је на дан 31. децембар 2020. године у оквиру обавеза по основу пореза на додату вредност исказало износ од 12.754 хиљаде динара који се односи на обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунаог пореза на додату вредност и претходног пореза.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказане обавезе по основу пореза на додату вредност у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.



### 2.2.1.20. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине исказане су у износу од 34.995 хиљада динара

Табела број 29: Структура обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	2020.година	2019.година
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	34.028	28.425
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	967	952
<b>Укупно:</b>	<b>34.995</b>	<b>29.377</b>

Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова исказане у износу од 34.028 хиљада динара односе се највећим делом на обавезе за порез на имовину у износу од 22.493 хиљаде динара и на обавезе за накнаду за коришћење грађевинског земљишта у износу од 9.578 хиљада динара.

Друштво је са Градом Панчево, Градском управом, Секретаријатом за пореску администрацију 18. јула 2018. године потписало Споразум о одлагању плаћања дугованог пореза на рате (деловодни број Града П -06-433-894-2/2018 од 18.јула 2018. године) којим се одлаже плаћање пореског дуга који је утврђен на дан 15. Марта 2018 године на 60 рата. По овом споразуму договорено је да, уколико Друштво редовно измирује рате доспелих обавеза које су одложене, укључујући и текуће обавезе у складу са законом, отписаће му се се 50% камате на дуг која се односи на дуговани порез плаћен у том периоду а уколико се Друштво не придржава рокова за уплату одложеног дугованог пореза, или уколико у периоду за који је одложено плаћање дугованог пореза не измири текућу обавезу, исти ће бити поништен по службеној дужности а доспели а неплаћени порески дуг наплатиће се из средства обезбеђења или у поступку принудне наплате пореског дуга. Друштво је као средство обезбеђења плаћања по овом споразуму Пореској управи дало банкарску гаранцију.

Решењем Секретаријата за пореску администрацију Града Панчева број IX-30-433-2/18/1463-1/2018 од 25. Фебруара 2021. године укида се споразум о одлагању плаћања дугованог пореза број П -06-433-894-2/2018 од 18. јула 2018. године који је Друштво закључило са Градом Панчево јер Друштво није измиривало рате репрограма утврђене споразумом о одлагању плаћања дугованог пореза након уплате првих 20 рата.

Друштво је дана 14. фебруара 2020. године Министарству одбране, Сектору за материјалне ресурсе, Управи за одбрамбене технологије, на њихов захтев, доставило податке о стању обавеза према државним повериоцима на дан 31.12.2016. године ( акт број 01-198 од 14. Фебруара 2020. године), међу којима се налазе и Град Панчево, Градска управа, Секретаријат за пореску администрацију и Република Србија, Министарство финансија, Пореска управа Филијала Панчево.

На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказане обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.



### 2.2.1.21. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана су у износу од 1.586 хиљада динара и односе се на порез на додату вредност у датим авансима.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана пасивна временска разграничења у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.2. Биланс успеха

#### 2.2.2.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе су исказани у износу од 582 хиљаде динара и у целости се односе на:

Табела број 30: Структура прихода од продаје робе

- у хиљадама динара -

Приходи од продаје робе	2020.година	2019.година
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	582	
<b>Укупно:</b>	<b>582</b>	

#### 2.2.2.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга су исказани у износу 136.475 хиљада динара

Табела број 31: Структура прихода од продаје производа и услуга

- у хиљадама динара -

Приходи од продаје производа и услуга	2020.година	2019.година
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	89.988	285.665
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	39.546	27.635
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	6.941	107.048
<b>Укупно:</b>	<b>136.475</b>	<b>420.348</b>

Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту, исказани у износу од 89.988 хиљада динара, односе се на приходе по основу производње и уградње делова сложених борбених система, израде и испоруке муницијских контејнера, израде и испоруке монтажног алата и резервних делова за авионе Сова и Галеб и услуге генералног ремонта компоненти ових авиона.

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту, исказани у износу од 39.546 хиљада динара, односе се на приходе од испоруке ексцентар пресе, израде делова за ракете и израде епруверта и модификације на авиону.

Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту исказани у износу од 6.941 хиљада динара односе се на приходе од инспекције цивилних авиона и објеката у иностранству.



**Откривена неправилност:** Предузеће је исказало приходе од продаје производа и услуга у износу од 136.475 хиљаде динара. Друштво није извршило анализу свих својих уговора са купцима и утицај прве примене МСФИ 15 Приходи од уговора са купцима (Параграф 124 Завршне одредбе параграфи С2 и С3) и утврдило да ли по том основу има корекције у финансијским извештајима. Такође, Предузеће није рачуноводственим политикама уредило признавање прихода у складу са захтевима МСФИ 15 (Параграфи 9,31,32, 35-37,38). Поред тога, у поступку ревизије је утврђено да је Друштво испоручило купцу средства посебне намене и пренело на њега користи и ризике, за које је купац уплатио аванс у износу од 1.403.605 хиљаде динара, а Предузеће је евидентирало приход у ранијим годинама за износ фактурисан у ранијим годинама у износу од 69.293 хиљаде динара. Због наведеног изражавамо резерву на исказано стање прихода у износу од 136.475 хиљада динара.

**Ризик:** Уколико Предузеће није извршило анализу свих својих уговора са купцима и примену МСФИ 15 Приходи од уговора са купцима, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

**Препорука број 10:** Препоручујемо Друштву да рачуноводственим политикама уреди признавање прихода у складу са МСФИ 15 Приходи од уговора са купцима и изврши анализу свих својих уговора са купцима и утицај прве примене МСФИ 15 Приходи од уговора на финансијске извештаје.

### 2.2.2.3. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.

Табела број 32: Структура прихода од премија, субвенција, дотација, донација и сл.

- у хиљадама динара -

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	2020.година	2019.година
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	30	153
<b>Укупно:</b>	<b>30</b>	<b>153</b>

Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина исказани у износу од 30 хиљада динара односе се на донацију коришћене рачунарске опреме по основу Уговора о донацији број 01-1171 од 3. децембра 2019. године закљученог између Друштва и Јавног предузећа „Југоимпорт-СДПР“, Београд.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказани приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.2.4. Други пословни приходи

Други пословни приходи исказани су у износу од 24.338 хиљада динара.

Табела број 33: Структура прихода од продаје производа и услуга

- у хиљадама динара -

Други пословни приходи	2020.година	2019.година
Приходи од закупнина	24.338	29.533
<b>Укупно:</b>	<b>24.338</b>	<b>29.533</b>



На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказани други пословни приходи у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

#### 2.2.2.5. Смањење/повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга

Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга исказано је у износу од 114.578 хиљада динара.

Табела број 34: Промена вредности залиха учинака

- у хиљадама динара -

Промена вредности залиха учинака	2020.година	2019.година
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга (Напомена број 2.2.1.5)	114.578	
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		60.999
<b>Укупно:</b>	<b>114.578</b>	<b>60.999</b>

#### 2.2.2.6. Трошкови материјала

Трошкови материјала исказани су у износу од 27.346 хиљада динара и у целини се односе на:

Табела број 35: Структура трошкова материјала

- у хиљадама динара -

Трошкови материјала	2020.година	2019.година
Трошкови материјала за израду	23.419	97.167
Трошкови осталог материјала (режијског)	3.927	2.344
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара		703
<b>Укупно:</b>	<b>27.346</b>	<b>100.214</b>

#### 2.2.2.7. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 21.438 хиљада динара и у целини се односе на:

Табела број 36: Структура трошкова горива и енергије

-у хиљадама динара-

Трошкови горива и енергије	2020.година	2019.година
Трошкови електричне енергије	7.695	7.902
Трошкови топлотне енергије	12.473	7.385
Трошкови горива и енергије	1.268	1.426
<b>Укупно:</b>	<b>21.436</b>	<b>16.713</b>

Трошкови електричне енергије исказани у износу од 7.695 хиљаде динара односе се на електричну енергију коју Предузеће набавља од ЈП Електропривреда Србије Београд.

Трошкови топлотне енергије исказани у износу од 12.473 хиљаде динара односе се највећим делом на трошкове природног гаса у износу од 11.055 хиљаде динара набављеног од ЈП Србијагас, Нови Сад.

Трошкови горива и енергије исказани у износу од 1.269 хиљада динара односе се на трошкове нафтних деривата које Друштво набавља од "НИС" ад Нови Сад.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказани трошкови горива и енергије у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.





### 2.2.2.8. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у укупном износу од 217.478 хиљада динара. Наведени трошкови приказани су табелом:

Табела број 37: Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

-у хиљадама динара-		
Трошкови зарада	2020.година	2019.година
Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	162.754	157.066
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	27.068	25.679
Трошкови накнада по уговору о делу	1.899	1.939
Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	268	746
Трошкови накнаде члановима управног и надзорног одбора	3.038	3.046
Остали лични расходи и накнаде	22.451	52.689
<b>Укупно:</b>	<b>217.478</b>	<b>241.165</b>

Структура трошкова зарада и накнада зарада у 2020. години, без доприноса за обавезно социјално осигурање на терет послодавца, приказана је следећом табелом:

Табела број 38. Структура трошкова зарада и накнада зарада:

-у хиљадама динара -	
Опис	2020. година
Основна зарада за редован рад	113.511
Основна зарада и зарада по основу радног учинка	1.308
Увећана зарада за ноћни рад и рад у смени	862
Увећана зарада за прековремени рад	3.375
Увећана зарада на дан празника који није радни дан	125
Накнада за топли оброк	7.611
Регрес за коришћење годишњег одмора	3.094
Минули рад у складу са општим актом	9.051
Накнада зарада за боловање до 30 дана	6.067
Накнада зарада за годишњи одмор	10.579
Накнада зарада за дане државног празника	4.764
Накнада зарада за плаћено одсуство	2.042
Накнада до минималне зараде	52
Накнада за службено путовање	315
<b>Укупно:</b>	<b>162.754</b>

#### Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде исказани у износу од 22.451 хиљаду динара и односе се на:

Табела број 39: Структура осталих личних расхода и накнада

- у хиљадама динара -		
Остали лични расходи и накнаде	2020.година	2019.година
Отпремнине за одлазак у пензију		749
Солидарна помоћ	228	765
Накнаде трошкова исхране и смештаја на службеном путу	330	31.833
Накнаде трошкова превоза на службеном путу	4	
Трошкови превоза на радно место и са радног места	12.217	10.552
Накнаде за рад и боравак на терену	113	16
Накнада радницима /синдикат	474	360
Остале накнаде	9.085	8.414
<b>Укупно:</b>	<b>22.451</b>	<b>52.689</b>



У оквиру осталих накнада Друштво је исказало трошкове за услуге обезбеђења по Уговору закљученим са Eurosecurity доо, Земун.

На основу узорковане документације и спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказани трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

#### 2.2.2.9. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 42.377 хиљада динара.

Табела број 40: Структура трошкова производних услуга

- у хиљадама динара -

Трошкови производних услуга	2020.година	2019.година
Трошкови услуга на изради учинака	29.772	45.627
Трошкови транспортних услуга	1.602	4.598
Трошкови услуга одржавања	8.994	5.401
Трошкови закупнина	474	504
Трошкови сајмова	493	1.812
Трошкови рекламе и пропаганде	119	102
Трошкови осталих услуга	923	830
<b>Укупно:</b>	<b>42.377</b>	<b>58.874</b>

Трошкови услуга на изради учинака исказани у износу од 29.772 хиљаде динара односе се на трошкове услуге заваривања делова, на трошкове ауторских накнада и услуге испитивања опреме у износу од 1.124 хиљаде динара.

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 1.602 хиљаде динара у највећем делу односе се на трошкове фиксних и мобилних телефона.

Трошкови услуга одржавања исказани у износу од 8.994 хиљаде динара највећим делом се односи на извођење радова на рашчишћавању и одношењу грађевинског отпада, шута у оквиру комплекса Предузећа у износу од 6.709 хиљада динара и на друге трошкове на одржавању објеката и опреме.

Трошкови закупнина исказани у износу од 474 хиљада динара у највећем делу се односе на трошкове закупа транспортних средстава.

На основу узорковане документације, утврђено је да исказани трошкови производних услуга у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

#### 2.2.2.10. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у износу од 60.977 хиљада динара.

Табела број 41: Структура трошкова амортизације

- у хиљадама динара -

Трошкови амортизације	2020. година
Трошкови амортизације грађевинских објеката (Напомена број 2.2.1.3)	50.346
Трошкови амортизације постројења и опреме (Напомена број 2.2.1.3)	6.810
Трошкови амортизације инвестиционих некретнина(Напомена број 2.2.1.3)	3.821
<b>Укупно:</b>	<b>60.977</b>



### 2.2.2.11. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања исказани су у износу од 2.059 хиљада динара и односе се на :

Табела број 42: Трошкови дугорочних резервисања

- у хиљадама динара -

Трошкови дугорочних резервисања	2020.година	2019.година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених (Напомена број 2.2.1.12)	1.683	365
Остала дугорочна резервисања (Напомена број 2.2.1.12)	376	26.987
<b>Укупно:</b>	<b>2.059</b>	<b>27.352</b>

### 2.2.2.12. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани у износу од 17.704 хиљада динара и у целини се односе се на:

Табела број 43: Структура нематеријалних трошкова

- у хиљадама динара –

Нематеријални трошкови	2020.година	2019.година
Трошкови непроизводних услуга	6.064	3.363
Трошкови репрезентације	356	634
Трошкови премија осигурања	715	1.416
Трошкови платног промета	503	645
Трошкови чланарина	0	0
Трошкови пореза	8.015	7.433
Остали нематеријални трошкови	2.051	2.141
<b>Укупно:</b>	<b>17.704</b>	<b>15.632</b>

Трошкови непроизводних услуга исказани у износу од 6.064 хиљаде динара највећим делом се односе на трошкове за извршене услуге анализе финансијског пословања у износу од 2.352 хиљаде динара, услуге чишћења у износу од 1.923 хиљаде динара (сакупљање и одвожење комуналног отпада), трошкови адвокатских услуга у износу од 683 хиљаде динара и други трошкови непроизводних услуга.

Трошкови премија осигурања исказани у износу од 714 хиљада динара односе се на трошкове осигурања осигурања ваздухоплова у износу од 376 хиљаде динара, трошкове осигурања од одговорности у износу од 132 хиљаде динара, трошкове премије осигурања од незгоде у износу од 126 хиљада динара закључене са „Generali“ осигурањем Србија а.д.о, трошкове комбинованог осигурања моторних возила-аутокаска у износу од 37 хиљада динара закљученим са Дунав осигурање а.д.о, Београд, као и трошкове осигурања возила од аутоодговорности у износу од 25 хиљада динара закљученим са ДДОР осигурањем а.д.о, Нови Сад.

Трошкови пореза исказани у износу од 8.015 хиљада динара односе се у највећем делу на трошкове учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом у износу од 445 хиљада динара, порез на имовину за 2020. годину у износу од 7.129 хиљада динара и трошкове локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору за 2020. годину у износу од 64 хиљаде динара.

Остали нематеријални трошкови исказани у износу од 2.051 хиљаду динара највећим делом у износу од 1.289 хиљада динара односе се највећим делом на трошкове такси и судских трошкова.



На основу узорковане документације, утврђено је да исказани нематеријални трошкови у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.2.13. Финансијски приходи

Табела број 44: Структура финансијских прихода

- у хиљадама динара -

Финансијски приходи	2020.година	2019.година
Приходи од камата	171	
Позитивне курсне разлике	3.284	2.414
Остали финансијски приходи	24.040	1.389
<b>Укупно:</b>	<b>27.495</b>	<b>3.803</b>

Остали финансијски расходи исказани у износу од 24.040 хиљада динара у највећем делу у износу од 22.911 хиљада динара односе се на приходе које је Предузеће евидентирало на основу Одлуке директора да се отпише обавеза по основу умањења запосленима основице за обрачун и исплату плата за 10% од септембра 2015. године до марта 2018. године која је била у примени на дан доношења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата и наведену обавезу евидентирало у пословним књигама у износу од 22.911. хиљаде динара.

Друштво од септембра 2015. године до марта 2018. године на рачун јавних прихода Републике Србије није уплатило разлику укупног износа плата обрачунатих применом основице која није умањена са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа плата обрачунатих применом умањене основице са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца у износу од 22.911 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 7. става 1. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

На основу Одлуке директора број 01-627 од 29. јуна 2021. године извршен је отпис наведене обавезе за износ од 22.911 хиљада динара у корист осталих финансијских прихода што је исказано у финансијским извештајима за 2020. године, иако обавеза према Републици Србији није престала.

**Откривена неправилност:** Предузеће је у 2020. години извршило отпис обавезе према Републици Србији по основу умањења зарада у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата у износу од 22.911 хиљада динара у корист осталих финансијских прихода, иако обавеза према Републици Србији није престала. Предузеће је поступањем на наведени начин потценило обавезе и преценило финансијске приходе у износу од 22.911 хиљада динара.

**Ризик:** Уколико Предузеће отписује обавезу која није престала, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

**Препорука број 11:** Препоручујемо Друштву да изврши евидентирање обавезе и уплати на рачун јавних прихода Републике Србије обрачунату разлику укупног износа плата обрачунатих применом основице која није умањена са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа плата обрачунатих применом умањене основице са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца у износу од 22.911 хиљада динара.



#### 2.2.2.14. Финансијски расходи

Табела број 45: Структура финансијских расхода

- у хиљадама динара –

Финансијски расходи	2020.година	2019.година
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	3.987	
Расходи камата	13.362	4.355
Негативне курсне разлике	607	19.467
<b>Укупно:</b>	<b>17.956</b>	<b>23.822</b>

Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима исказани у износу од 3.987 хиљада динара у целини се односе на обрачунату камату по уговорима о позајмицама (Напомена број 2.2.1.14).

Расходи камата исказани у износу од 13.362 хиљаде динара највећим делом се односе на обрачунате камате на неплаћене обавезе по основу пореза и доприноса за зараде и неплаћене обавезе за порез на имовину, накнаде за коришћење грађевинског земљишта и обавезе за порез на фирму и друго (Напомена број 2.2.1.17)

На основу узорковане документације, утврђено је да исказани финансијски расходи у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

#### 2.2.2.15. Остали приходи

Табела број 46: Структура осталих прихода

- у хиљадама динара -

Остали приходи	2020.година	2019.година
Вишкови	55	11
Приходи од смањења обавеза	523	9.265
<b>Укупно:</b>	<b>578</b>	<b>9.276</b>

#### 2.2.2.16. Остали расходи

Остали приходи исказани су у износу од 21.514 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 47: Преглед осталих расхода

- у хиљадама динара –

Остали расходи	2020.година	2019.година
Губици по основу расходања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме (Напомена број 2-2.1.3)	15.675	119
Мањкови	102	35
Расходи по основу директних отписа потраживања	2	0
Расходи по основу расходања залиха материјала и робе	4.283	1.628
Остали непоменути расходи	1.452	0
<b>Укупно:</b>	<b>21.514</b>	<b>1.782</b>

Остали непоменути расходи исказани су износу од 1.452 хиљаде динара и односе се на евидентирање трошкова и обавеза за које је Предузеће на основу усаглашавања потраживања и обавеза са добављачем утврдило да није евидентирало у пословним књигама.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказани остали расходи у ревидираним финансијским извештајима не садрже материјално значајна погрешна исказивања.



### 2.2.2.17. Нето губитак пословања које се обуставља, ефекти/расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода

Табела број 48: Нето губитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода

- у хиљадама динара -

Нето добитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода	2020. година
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	714
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	6.248
<b>Укупно:</b>	<b>5.534</b>

Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне исказани су у износу од 714 хиљаде динара и односе се на вредносно задужење материјала који је набављен у ранијим годинама, а који се водио само количински у материјалном књиговодству.

Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне исказани у износу од 6.248 хиљада динара односе се на евидентирање трошкова алата и инвентара који су у ранијим годинама стављени у употребу.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказани нето губитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

### 2.2.2.18. Нето губитак

Нето губитак је исказан у износу од 125.396 хиљада динара.

Табела број 49: Нето губитак

- у хиљадама динара -

Нето губитак	2020. година
Губитак пре опорезивања	130.307
Порески расход периода	
Одложени порески приходи периода	4.911
<b>Нето губитак</b>	<b>125.396</b>

Предузеће је у извештајном периоду остварило нето губитак у износу од 125.396 хиљада динара, као разлику укупних прихода у износу 304.791 хиљаду динара и укупних расхода у износу 435.098 хиљада динара и одложених пореских прихода периода у износу од 4.911 хиљаду динара.

### 2.2.3. Извештај о осталом резултату

Извештај о осталом резултату пружа информације о осталом свеобухватном добитку или губитку за извештајни период у складу са одредбама члана 2 тачка 7) подтачка (3) Закона о рачуноводству<sup>10</sup> и Међународним рачуноводственим стандардом 1 - Презентација финансијских извештаја. Структуру Извештаја чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха, односно ставке које се према захтевима појединих Међународних стандарда финансијског извештавања, признају у оквиру капитала.

<sup>10</sup> „Службени гласник РС“, бр. 62/13, 30/18 и 73/19 – др. закон





Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

#### 2.2.4. Извештај о променама на капиталу

Извештај о променама на капиталу је сачињен у складу са одредбама члана 2 тачка 7) подтачка (4) Закона о рачуноводству, Међународним рачуноводственим стандардом 1 - Презентација финансијских извештаја и одредбама члана 22 до 30 Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике<sup>11</sup>.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2020. годину, утврђено је да предметни извештај, реално одражава финансијски положај Предузећа, да је састављен у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

#### 2.2.5. Извештај о токовима готовине

Увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2020. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са МРС 7 Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Друштва у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

#### 2.2.6. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са МРС 1 Презентација финансијских извештаја, параграф 112 и чланом 2 Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене.

**Откривена неправилност:** Друштво је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило да се инвестиционе некретнине вреднују по набавној вредности, док је у усвојеним рачуноводственим политикама дефинисано да се инвестиционе некретнине након почетног признавања исказују по фер вредности.

**Ризик:** Уколико Друштво у Напоменама уз финансијске извештаје не пружи информације о примењеним рачуноводственим политикама постоји ризик да ће корисницима финансијских извештаја бити дате погрешне информације, што није у складу са чланом 117 МРС 1 Презентација финансијских извештаја.

**Препорука број 12:** Препоручујемо Друштву да у Напоменама уз финансијске извештаје обелодањује релевантне рачуноводствене политике.

<sup>11</sup> „Службени гласник РС“, бр. 95/14 и 144/14



### **2.2.7 Потенцијалне обавезе**

У поступку ревизије, од стране Друштва је презентован преглед судских спорова који су у току, са стањем на дан 31. децембра 2020. године. Укупан износ тужбених захтева који произилазе из судских спорова покренутих против Предузећа, на дан 31. децембра 2020. године, према подацима Друштва износи 28.021 хиљаду динара. Предузеће је извршило резервисања за судске спорове у износу од 27.363 хиљаде динара.

### **2.3. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора**

У периоду између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизије није било значајних догађаја који би захтевали обелодањивање или корекцију финансијских извештаја.



**ПРИЛОГ III**

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ  
ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ „УТВА - АВИО ИНДУСТРИЈА“,  
ПАНЧЕВО ЗА 2020. ГОДИНУ**



## С А Д Р Ж А Ј

1. Биланс стања на дан 31.12.2020. године .....	63
2. Биланс успеха за период од 01.01. до 31.12.2020. године .....	68
3. Извештај о осталом резултату за период од 01.01. до 31.12.2020. године .....	71
4. Извештај о променама на капиталу за период од 01.01. до 31.12.2020. године .....	73
5. Извештај о токовима готовине за период од 01.01. до 31.12.2020. године .....	77
6. Напомене уз финансијске извештаје за 2020. годину .....	79



## 1. БИЛАНС СТАЊА

на дан 31. децембра 2020. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
<b>АКТИВА</b>				
<b>А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ</b>		560.887	592.933	
<b>Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)</b>		<b>2.680.935</b>	<b>2.740.849</b>	<b>2.789.390</b>
<b>I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)</b>		216.708	216.708	
1. Улагања у развој				
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права				
3. Гудвил				
4. Остала нематеријална имовина		216.708	216.708	
5. Нематеријална имовина у припреми				
6. Аванси за нематеријалну имовину				
<b>II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+ 0017+0018)</b>	2.1.	2.462.364	2.522.215	2.787.372
1. Земљиште		1.836	1.836	218.543
2. Грађевински објекти		2.153.896	2.204.242	2.426.300
3. Постројења и опрема		130.976	117.447	117.544
4. Инвестиционе некретнине		164.320	168.142	
5. Остале некретнине, постројења и опрема				5
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми		11.158	30.370	24.802
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми		178	178	178
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему				
<b>III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)</b>				
1. Шуме и вишегодишњи засади				
2. Основно стадо				
3. Биолошка средства у припреми				
4. Аванси за биолошка средства				
<b>IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)</b>	2.2.	1.863	1.926	2.018
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица				
2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима				
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају			1	1
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима				
6. Дугорочни пласмани у земљи				

Финансијски извештаји  
Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево  
за 2020. годину



ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
7. Дугорочни пласмани у иностранству				
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа				
9. Остали дугорочни финансијски пласмани		1.863	1.925	2.017
<b>V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)</b>				
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица				
2. Потраживања од осталих повезаних лица				
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит				
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу				
5. Потраживања по основу јемства				
6. Спорна и сумњива потраживања				
7. Остала дугорочна потраживања				
<b>V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА</b>				
<b>Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)</b>		<b>1.798.537</b>	<b>1.596.560</b>	<b>1.676.500</b>
<b>I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)</b>	2.3.	1.377.460	1.265.661	1.326.763
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		103.435	110.389	97.176
2. Недовршена производња и недовршене услуге		1.263.508	1.148.931	1.209.930
3. Готови производи				
4. Роба				
5. Стална средства намењена продаји				
6. Плаћени аванси за залихе и услуге		10.517	6.341	19.657
<b>II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)</b>	2.4.	76.593	58.783	28.738
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица		25.754	12.237	24.497
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица				
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица		82		
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица				
5. Купци у земљи		253	130	4.241
6. Купци у иностранству		50.504	46.416	
7. Остала потраживања по основу продаје				
<b>III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА</b>				
<b>IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА</b>	2.4.	10	641	393
<b>V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА</b>				



Финансијски извештаји  
Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево  
за 2020. годину



ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)				
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица				
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Остали краткорочни финансијски пласмани				
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	2.5.	68.877	22.943	70.849
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	2.6.	472		
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	2.6.	275.125	248.532	249.757
<b>Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)</b>		<b>5.040.359</b>	<b>4.930.342</b>	<b>4.465.890</b>
<b>Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА</b>		<b>69.564</b>	<b>72.013</b>	
<b>ПАСИВА</b>				
<b>А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) &gt; 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)</b>		<b>2.527.032</b>	<b>2.652.428</b>	<b>2.184.012</b>
1. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409+0410)	2.7.	713.049	681.003	654.985
1. Акцијски капитал				
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу		713.049	681.003	654.985
3. Улози				
4. Државни капитал				
5. Друштвени капитал				
6. Задружни удели				
7. Емисиона премија				
8. Остали основни капитал				
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ		560.887	592.933	
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
IV. РЕЗЕРВЕ	2.8.			
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ		2.190.687	2.194.560	2.194.560
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)				
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)				

Финансијски извештаји  
Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево  
за 2020. годину



ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)				
1. Нераспоређени добитак ранијих година				
2. Нераспоређени добитак текуће године				
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	2.9.	937.591	816.068	665.533
1. Губитак ранијих година		812.417	673.278	404.581
2. Губитак текуће године		125.174	142.790	260.952
<b>Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)</b>		<b>36.176</b>	<b>35.097</b>	
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)		36.176	35.097	
1. Резервисања за трошкове у гарантном року				
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				
3. Резервисања за трошкове реструктурирања				
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		8.813	8.110	
5. Резервисања за трошкове судских спорова		27.363	26.987	
6. Остала дугорочна резервисања				
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)				
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима				
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи				
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
7. Обавезе по основу финансијског лизинга				
8. Остале дугорочне обавезе				
<b>V. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ</b>	2.10.	<b>322.938</b>	<b>327.849</b>	<b>333.588</b>
<b>Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)</b>		<b>2.154.213</b>	<b>1.914.968</b>	<b>1.948.290</b>
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	2.11.	82.669	28.384	9.873
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица		55.669	24.376	5.892
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица			4.008	3.981
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		27.000		
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				

Финансијски извештаји  
Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево  
за 2020. годину



ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
6. Остале краткорочне финансијске обавезе				
<b>II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ</b>	2.12.	1.786.453	1.592.049	1.633.124
<b>III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)</b>	2.12.	163.588	155.652	146.542
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи		108.891	108.188	58.825
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству				
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи		6.546	594	
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству				
5. Добављачи у земљи		46.975	43.558	87.432
6. Добављачи у иностранству		1.176	3.312	285
7. Остале обавезе из пословања				
<b>IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ</b>	2.14.	72.168	101.052	107.778
<b>V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ</b>		12.754	6.698	
<b>VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ</b>		34.995	29.377	41.665
<b>VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА</b>	2.13.	1.586	1.756	9.308
<b>Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) &gt; 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) &gt; 0</b>				
<b>Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) &gt; 0</b>		<b>5.040.359</b>	<b>4.930.342</b>	<b>4.465.890</b>
<b>Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА</b>		<b>69.564</b>	<b>17.061</b>	<b>17.190</b>



## 2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
<b>ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА</b>			
<b>А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)</b>	2.16.	<b>161.425</b>	<b>450.034</b>
<b>I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)</b>		<b>582</b>	
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту			
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту		582	
<b>II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)</b>		<b>136.475</b>	<b>420.348</b>
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			285.665
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		89.988	
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		39.546	27.635
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		6.941	107.048
<b>III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.</b>		<b>30</b>	<b>153</b>
<b>IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ</b>		<b>24.338</b>	<b>29.533</b>
<b>РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА</b>			
<b>Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) &gt; 0</b>		<b>274.801</b>	<b>586.039</b>
<b>I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ</b>			
<b>II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ</b>			
<b>III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА</b>		<b>114.578</b>	



ПОЗИЦИЈА	Напомена број	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			60.999
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	2.17.	27.346	100.214
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	2.17.	21.438	16.713
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	2.18.	217.478	241.165
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА		42.377	58.874
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	2.19.	60.977	65.090
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА		2.059	27.352
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ		17.704	15.632
<b>В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) &gt; 0</b>			
<b>Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) &gt; 0</b>		<b>113.376</b>	<b>136.005</b>
<b>Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)</b>	2.21.	<b>27.495</b>	<b>3.803</b>
<b>I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)</b>		<b>24.040</b>	<b>1.389</b>
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица			
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи		24.040	1.389
<b>II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)</b>		171	
<b>III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)</b>		3.284	2.414
<b>Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)</b>	2.22.	<b>17.956</b>	<b>23.822</b>
<b>I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)</b>		<b>3.987</b>	
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима			
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима		3.987	
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи			
<b>II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)</b>		13.362	4.355
<b>III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)</b>		607	19.467
<b>Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)</b>		<b>9.539</b>	
<b>Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)</b>			<b>20.019</b>



ПОЗИЦИЈА	Напомена број	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
<b>З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА</b>			
<b>И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА</b>			
<b>Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ</b>		578	9.276
<b>К. ОСТАЛИ РАСХОДИ</b>		21.514	1.782
<b>Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)</b>			
<b>Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)</b>		124.773	148.530
<b>М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА</b>			
<b>Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА</b>		5.534	
<b>Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)</b>			
<b>О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)</b>		130.307	148.530
<b>П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК</b>			
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА			
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА			
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА		4.911	5.740
<b>Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА</b>			
<b>С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)</b>			
<b>Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)</b>	2.25.	125.396	142.790
I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
III. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији			
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији			





### 3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ за период од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

-у хиљадама динара-

П О З И Ц И Ј А	Напомена број	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
<b>А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА</b>			
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)			
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)		125.396	142.790
<b>Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК</b>			
<b>а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</b>			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви			
б) смањење ревалоризационих резерви			
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава			
а) добици			
б) губици			
<b>б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</b>			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици			
б) губици			
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици			
б) губици			
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) > 0			
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) > 0			
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			

Финансијски извештаји  
Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево  
за 2020. годину



ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) > 0			
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) > 0			
<b>V. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА</b>			
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) > 0			
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) > 0		<b>125.396</b>	<b>142.790</b>
<b>Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 &gt; 0 или АОП 2025 &gt; 0</b>		<b>(125.396)</b>	<b>(142.790)</b>
1. Приписан већинским власницима капитала			
2. Приписан власницима који немају контролу			



#### 4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ за период од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Основни капитал	Уписани а неуплаћени капитал	Резерве
<b>Почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) дуговни салдо рачуна			
б) потражни салдо рачуна	654.985		
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна			
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)≥0			
б) кориговани потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)≥0	654.985		
<b>Промене у претходној години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна		26.018	
б) промет на потражној страни рачуна	26.018	618.951	
<b>Стање на крају претходне године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)≥0			
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)≥0	681.003	592.933	
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна			
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.</b>			
кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)≥0			
кориговани потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)≥0	681.003	592.933	
<b>Промене у текућој години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна		32.046	
б) промет на потражној страни рачуна	32.046		
<b>Стање на крају текуће године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)≥0			
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)≥0	713.049	560.887	
<b>ОПИС</b>	<b>Губитак</b>	<b>Откупљене сопствене акције</b>	<b>Нераспоређени добитак</b>
<b>Почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) дуговни салдо рачуна	665.533		
б) потражни салдо рачуна			
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна			
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)≥0	665.533		



б) кориговани потражни салдо рачуна (16-2а+2б)≥0			
<b>Промене у _____ претходној години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна	156.275		
б) промет на потражној страни рачуна	5.740		
<b>Стање на крају претходне године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)≥0	816.068		
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)≥0			
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна			
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____</b>			
кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)≥0	816.068		
кориговани потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)≥0			
<b>Промене у _____ текућој години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна	125.396		
б) промет на потражној страни рачуна	3.873		
<b>Стање на крају текуће године 31.12. _____</b>			
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)≥0	937.591		
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)≥0			
<b>ОПИС</b>	<b>Ревалоризационе резерве</b>	<b>Актуарски добици и губици</b>	<b>Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала</b>
<b>Почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) дуговни салдо рачуна			
б) потражни салдо рачуна	2.194.560		
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна			
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)≥0			
б) кориговани потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)≥0	2.194.560		
<b>Промене у _____ претходној години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна			
б) промет на потражној страни рачуна			
<b>Стање на крају претходне године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)≥0			



б) потражни салдо рачуна $(3б-4а+4б) \geq 0$	2.194.560		
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна			
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.</b>			
кориговани дуговни салдо рачуна $(5а+6а-6б) \geq 0$			
кориговани потражни салдо рачуна $(5б-6а+6б) \geq 0$	2.194.560		
<b>Промене у _____ текућој години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна	3.873		
б) промет на потражној страни рачуна			
<b>Стање на крају текуће године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна $(7а+8а-8б) \geq 0$			
б) потражни салдо рачуна $(7б-8а+8б) \geq 0$	2.190.687		
<b>ОПИС</b>	<b>Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава</b>	<b>Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја</b>	<b>Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока</b>
<b>Почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) дуговни салдо рачуна			
б) потражни салдо рачуна			
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна			
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1а+2а-2б) \geq 0$			
б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б-2а+2б) \geq 0$			
<b>Промене у _____ претходној години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна			
б) промет на потражној страни рачуна			
<b>Стање на крају претходне године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна $(3а+4а-4б) \geq 0$			
б) потражни салдо рачуна $(3б-4а+4б) \geq 0$			
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна			
б) исправке на потражној страни рачуна			



<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.</b>			
кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)≥0			
кориговани потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)≥0			
<b>Промене у _____ текућој години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна			
б) промет на потражној страни рачуна			
<b>Стање на крају текуће године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)≥0			
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)≥0			
<b>ОПИС</b>	<b>Добици или губици по основу ХОВ расположивих продају</b>	<b>Укупан капитал</b>	<b>Губитак изнад висине капитала</b>
<b>Почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) дуговни салдо рачуна	0	2.184.012	
б) потражни салдо рачуна	0		
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна		0	
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.</b>			
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)≥0		2.184.012	
б) кориговани потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)≥0			
<b>Промене у _____ претходној години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна		468.416	
б) промет на потражној страни рачуна			
<b>Стање на крају претходне године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)≥0		2.652.428	
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)≥0			
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика</b>			
а) исправке на дуговних страна рачуна		0	
б) исправке на потражној страни рачуна			
<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.</b>			
кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)≥0		2.652.428	
кориговани потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)≥0			
<b>Промене у _____ текућој години</b>			
а) промет на дуговој страни рачуна			
б) промет на потражној страни рачуна			
<b>Стање на крају текуће године 31.12.</b>			
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)≥0		2.527.032	
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)≥0			





**5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ**  
**за период од 1. јануара до 31. децембра 2020. године**

-у хиљадама динара-

Позиција	Текућа година	Претходна година
<b>А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ</b>		
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	<b>370.250</b>	<b>409.295</b>
1. Продаја и примљени аванси	368.208	409.295
2. Примљене камате из пословних активности	1	
3. Остали приливи из редовног пословања	2.041	
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	<b>387.368</b>	<b>475.468</b>
1. Исплате добављачима и дати аванси	128.843	234.350
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	217.013	186.197
3. Плаћене камате	68	4.355
4. Порез на добитак		
5. Одливи по основу осталих јаваних прихода	41.444	50.566
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)		0
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	17.118	66.173
<b>Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА</b>		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)		
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)		
4. Примљене камате из активности инвестирања		
5. Примљене дивиденде		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 од 3)	<b>23.269</b>	<b>7.751</b>
1. Куповина акција и дивиденди		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	23.269	7.751
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)		
IV. Нето одливи готовине из активности инвестирања (II-I)	23.269	7.751
<b>В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА</b>		
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	<b>86.346</b>	<b>26.018</b>
1. Увећање основног капитала	32.046	26.018
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	54.300	
3. Краткорочни кредити (нето приливи)		
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)		
1. Откуп сопствених акција и удела		
2. Дугорочни кредити (одливи)		
3. Краткорочни кредити (одливи)		
4. Остале обавезе (одливи)		
5. Финансијски лизинг		
6. Исплаћене дивиденде		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	86.346	26.018
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)		
<b>Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (401+413+425)</b>	<b>456.596</b>	<b>435.313</b>
<b>Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (405+419+431)</b>	<b>410.637</b>	<b>483.219</b>
<b>Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (440-441)</b>	<b>45.959</b>	

Финансијски извештаји  
Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево  
за 2020. годину



Позиција	Текућа година	Претходна година
<b>Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (441-440)</b>		<b>47.906</b>
<b>Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА</b>	22.943	70.849
<b>З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ</b>	2	
<b>И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ</b>	27	
<b>Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (442-443+444+445-446)</b>	<b>68.877</b>	<b>22.943</b>



## 6. Напомене уз финансијске извештаје за 2020. годину

Д.О.О. „Утва-авио Индустрија“ Панчево  
Јабучки пут бр. 2  
26000 Панчево

### **ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ**

Д.О.О. „Утва-авио индустрија“ Панчево, првобитно је основано 1937. године, као радионица. Након тога прераста у фабрику Авиона, СОУР, Р.О. Друштвено Предузеће. У 1992. години постаје Деоничко друштво, и у 2005. год. Пререгиструје се у Д.О.О. „Утва-авио индустрија“ Панчево.

Основна делатност Предузећа је производња и поправка ваздушних и свемирских летилица

Матични број Друштва је 08061203, а порески идентификациони број 101817221.

Седиште Предузећа је у Панчеву, улица Јабучки пут бр. 2

На дан Биланса стања Предузеће је имало 179 запослених.

Финансијски извештаји за пословну 2020. годину усвојени су од стране руководства Друштва дана 29. јуна 2021. године.

### **1. ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА**

Рачуноводствене политике су специфични принцип, основе и правила у вези са применом и презентацијом финансијских извештаја.

Финансијски извештаји Предузећа састављени су у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и применом рачуноводствених политика које се односе на имовину, обавезе и утврђивање прихода, расхода и резултата пословања Предузећа.

У складу са прелазним и завршним одредбама Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за Предузећа и задруге, као и са прихваћеним рачуноводственим политикама по овом правилнику.

Финансијски извештаји Друштва су састављени у складу са Законом о рачуноводству (Службени гласник РС, бр. 62/2013 и 30/2018) и другим рачуноводственим прописима који се примењују у Републици Србији.

На основу важећих рачуноводствених прописа, мала и средња правна лица у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева примену Међународних стандарда финансијског извештавања за мала и средња правна лица („МСФИ за МСП“).



Превод МСФИ за МСП је издат од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, решењем Министра финансија и објављен у Службеном гласнику РС (бр. 117/2013 и 83/2018).

## **Презентација финансијских извештаја**

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике (Службени гласник РС, бр. 95/2014 и 144/2014).

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије наведено. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

## **Рачуноводствени метод**

Финансијски извештаји су састављени по методу првобитне набавне вредности, осим уколико МСФИ не захтевају другачији основ вредновања на начин описан у значајним рачуноводственим политикама.

## **Начело сталности пословања**

Финансијски извештаји Друштва састављени су на основу начела сталности пословања. Друштво је у пословној 2020 години оставарило нето губитак у износу од 125.396 хиљада рсд. Такође, на дан 31. Децембра 2020. године, краткорочне обавезе Друштва превазилазе обртну имовину за 355.676 хиљада РСД. Ове чињенице указују на постојање неизвесности у односу на способност Друштва да послује по начелу сталности пословања. Руководство сматра да ће Друштво на основу започетих пословних активности и уз помоћ оснивача у наредном периоду побољшати свој положај и превазићи наведене проблеме у пословању.

## **ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**

### **1.1. Некретнине, постројења и опрема.**

Некретнине, постројења и опрема признају се као средства када је вероватно да ће предузеће остварити будуће економске користи у вези са тим средствима, када се трошкови тог средства за предузеће могу поуздано утврдити и за које се очекује да ће се користити дуже од једне године.

Почетно вредновање ставке некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности, под условом да се може поуздано утврдити. Набавна вредност састоји се од набавне цене увећане за зависне трошкове набавке. Средства која се израђују у сопственој режији вреднују се по цени коштања, под условом да није већа од нето продајне цене.

Вредновање накнадних издатака у некретнине, постројења и опрему врши се када се ради о улагањима која продужавају корисни век употребе средстава, повећавају капацитет, унапређују средство, чиме се побољшава квалитет производа битно се смањују трошкови производње у односу на трошкове пре улагања. Додатним улагањем када се продужи век трајања, мења се преостали век трајања, а са тим и стопе за амортизацију.



Након почетног признавања, ставке некретнина, постројења и опреме обухватају се по набавној вредности, умањеној за амортизацију и евентуалне губитке због умањења вредности.

Износ обезвређивања средстава не утиче на обрачунату амортизацију за текућу годину, јер се износ обезвређивања утврђује после обрачунате амортизације.

На терет расхода у пореском билансу признају се обезвређивања средстава настала услед »више силе«.

Некретнине, постројења и опрема амортизују се током корисног века употребе средстава. Амортизација се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Процењени корисни век употребе средстава по потреби се преиспитује, а ако су очекивања значајно различита од претходних процена, стопе амортизације се прилагођавају за текуће и будуће периоде.

Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је основно средство стављено у употребу.

Друштво може код средстава која су 100% отписана, да процени њихову вредност у зависности од периода коришћења. За мерење након почетног признавања примењује се основни поступак.

За некретнине, постројења и опрему утврђује се будући корисни век трајања и стопе амортизације.

Амортизационе стопе за значајнија основна средства су:

- Трансформатори 2,5%
- Разне врсте глодалица у распону од 2,2%-16,67%
- Високонапонска и ниско напонска постројења 2,9%
- Опрема за топловодни магистрални вод 2,5%
- Струг првомајска 10%
- ЦНЦ струг хоризонтални 10%

Директор образује комисију која доноси одлуку и даје налог књиговодству да примени одговарајуће стопе за конкретну годину.

За средства, отуђена или расходована током године, врши се коначан обрачун амортизације закључно са месецом у којем је средство отуђено односно расходовано.

Инвестиционе некретнине, које су у поседу са циљем остваривања зараде издавањем у закуп или ради увећања капитала, при почетном признавању се и одмеравају по набавној вредности. Вредновање накнадних издатака у инвестиционе некретнине врши се када се ради о улагањима која продужавају корисни век употребе некретнине, повећавају капацитет или унапређују некретнину. Додатним улагањем када се продужи век трајања, мења се преостали век трајања, а са тим и стопе за амортизацију. Тренутна стопа амортизације инвестиционих некретнина износи 2% на годишњем нивоу.



## 1.2. Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица и учешћа у капиталу других правних лица, дугорочне хартије од вредности расположиве за продају, затим дугорочни кредити, зависним, повезаним и другим правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вредности које се држе до доспећа и остали дугорочни пласмани. Учешћа у капиталу других лица признаје се према методу тржишне вредности.

## 1.3. Залихе материјала, резервних делова и недовршене производње

Залихе материјала и рез.делова које се набављају од добављача мере се по набавној вредности, док се залихе материјала и рез.делова који је произведен као сопствени учинак Друштва, мери по цени коштања, односно нето продајној вредности, ако је нижа.

Залихе материјала, рез.делова и робе се вреднују према трошковима куповине, односно набавке. Трошкови набавке обухватају фактурну вредност и директне зависне трошкове набавке, а трговачки попусти и рабати не умањују фактурну цену.

Директним зависним трошковима набавке сматрају се:

- царине и друге увозне дажбине,
- трошкови превоза до сопственог складишта, укључујући и превоз сопственим средствима по цени коштања превоза која не може бити већа од тржишне вредност,
- шпедитерске и посредничке услуге и други трошкови који настају да би се залихе сместили у одређено складиште.

Обрачун излаза, односно продаје залиха и рез.делова, врши се по методи просечне пондерисане цене. Према методи пондерисаног просека, набавна цена сваке ставке одређује се на основу ставки на почетку периода и набавне цене истих ставки, ако су набављене током тог периода. Просек се израчунава приликом пријема сваке наредне набавке.

Смањење вредности залиха материјала и резервних делова врши се када се утврди да је дошло до губљења квалитета, односно када је нето продајна цена нижа од набавне вредности или цене коштања.

Алат и ситан инвентар се до ове године калкулативно отписивао у износу од 50% у моменту давања у употребу и то из разлога што је фирма као дугогодишњи губиташ распоређивала трошак стављања алата у употребу на две године. Током 2020. године, примењена је нова рачуноводствена политика у Друштву, односно да се алат и ситан инвентар отписује 100% након стављања у употребу. Са састављањем ФИ за 2020.годину извршена је исправка тј. сводјење исправке вредности на конту 1093 на 100% вредности која је стављена у употребу. Наведена исправка је књижена преко исправке грешке које нису мтерјално значајне на конту 5920. Алат и ситан инвентар исказују се у пословним књигама и после отписа у целини, све док се не отуђе.



## Залихе недовршене производње и готових производа

Залихе недовршене производње и готових производа настају као резултат производног процеса предузећа, па се сходно томе и вреднују по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа. Трошкови садржани у залихама недовршене производње и готовим производима, обухватају трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као и фиксне и променљиве режијске трошкове производње. Фиксни режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који су релативно константни, без обзира на обим производње, за разлику од променљивих режијских трошкова који се мењају сразмерно промени обима производње.

Пошто трошак производње сваког производа не може посебно да се одреди додељује се производима на рационалној основи.

Припадајући део индиректних трошкова који се укључује у цену коштања на рачунима група 51 до 55 као и трошкови финансирања који се укључују у цену коштања.

Цена коштања недовршене производње и готових производа користи се за мањкове и вишкове који настају на одређеним недовршеним и готовим производима.

Обрачун трошкова и учинака врши се при састављању обавезних финансијских извештаја на крају пословне године.

### 1.4. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања чине потраживања од купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга. При почетном признавању потраживања се вреднују у износу продајне вредности производа, умањена за уговорени износ попушта и рабата, а увећана за обрачун пореза. Краткорочна потраживања од купаца мере се по вредности из оригиналне фактуре.

Ако се вредност у фактури исказује у страниј валути, врши се прерачун у извештајну валуту по курсу важећем на дан трансакције

Потраживања исказана у страниј валути на дан Биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике се признају као приход или расход периода.

Потраживања за која се накнадном проценом утврди да постоји ризик наплате (неизвесна наплата) отписују се директно на терет расхода. Директан отпис на терет расхода врши се у случају када постоје уверљиви докази да се потраживање не може наплатити (судска одлука, стечај, ликвидација повериоца и других основа).

На дан усвајања финансијских извештаја за 2020. годину, анализа наплате потраживања која су постојала на дан 31.12.2020.године показала је да је наплаћено 99,97% потраживања, тако да је





руководство Друштва сматрало да због износа који није материјално значајан не треба додатно формирати исправку вредности ненаплаћених потраживања по основу МСФИ 9.

Краткорочне пласмане чине кредити, хартије од вредности и остали краткорочни пласмани са роком доспећа до годину дана, а мере се по амортизованој вредности.

Ако постоји вероватноћа да се дати кредити или хартије од вредности не могу наплатити према уговореним условима, настаје губитак због умањења вредности (обезвређивање).

Одлуку о отпису потраживања, односно о умањењу вредности краткорочних пласмана доноси Управни орган (Скупстина) предузећа.

Када настане расход по основу обавеза за коју је резервисање извршено, стварни издаци представљају расход, а претходно извршено резервисање се укида у корист прихода.

Одлуку о појединачном резервисању доноси директор предузећа.

#### **1.5. Готовина и готовински еквиваленти**

Готовина и готовински еквиваленти се изражавају у номиналној вредности у динарима. Износи готовине на рачунима који гласе на страна средства плаћања, исказују се у динарима, према средњем курсу Народне банке, који је важио на дан билансирања.

#### **1.6. Дугорочне обавезе**

Дугорочне обавезе се исказују по номиналној вредности увећаној за камате на основу закљученог уговора.

Дугорочне обавезе које доспевају у року до годину дана, прекњижавају се у краткорочне обавезе.

#### **1.7. Краткорочне обавезе**

Краткорочне обавезе се исказују по номиналној вредности, увећаној за камате на основу закљученог уговора.

#### **1.8. Приходи и расходи**

Приходи обухватају приходе од редовних активности предузећа и добитке. Приходе чине приходи од продаје робе, производа и услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација регреса, компензација и повраћај дажбина по основу продаје робе, производа и услуга, приходи доприноса и други приходи.

Добици представљају економске користи и приказују се на нето основ након умањења за одговарајуће расходе.

Расходи обухватају трошкове који проистичу из редовних активности предузећа и губитке. У расходе спадају: трошкови директног материјала и робе, трошкови осталог материјала,



производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси, зараде и остали лични расходи. Губици представљају смањења економских користи и приказују се на нето основу, након умањења за одговарајуће приходе.

Расходи се признају у периоду у коме су настали и директно се повезују са насталим приходима.

Запослени су одговорни појединачно у оквиру својих послова и радних задатака за учињене пропусте у раду у погледу неправилних и неблаговремених обрачуна и коришћења средстава, односно за непримењивање позитивних Законских прописа и аката предузећа.

Директор предузећа је, у складу са позитивним Законским прописима, одговоран за поштовање законитости у раду целог предузећа.

### 1.9. Девизни курсеви

Званични курсеви за валуте на дан **31.12.2020/19.** године које су од значаја за пословање Предузећа и које су коришћене за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, били су следећи:

	31.12.2020.	31.12.2019.
ЕУР	117,5802	117,5928
УСД	95,6637	104,9186
ГБП	130,3984	137,5998
ЦХФ	108,4388	108,4004

Биланс стања на дан 31. децембра 2020.године дат је у следећем прегледу:

ОПИС	Износ у хиљадама рсд
<b>АКТИВА</b>	
Уписани а неуплаћени капитал	560.887
Стална имовина	2.680.935
Нематеријална имовина	216.708
Некретнине, постројења и опрема	2.462.364
Дугорочни финансијски пласмани	1.863
Залихе	1.377.460
Потраживања	76.603
Готовински еквиваленти и готовина	68.877
ПДВ и активна временска разграничења	275.125
ПДВ у примљеним фактурама-разграниц.ПДВ	472
Одложена пореска средства	-
Губитак изнад висине капитала	-
<b>УКУПНА АКТИВА</b>	<b>5.040.359</b>
<b>ПАСИВА</b>	
Капитал	2.527.032
Удели	713.049
Ревалоризационе резерве	2.190.687
Уписани, а неуплаћени капитал	560.887
Губитак (укупно)	937.591
Губитак ранијих година	812.417
Губитак текуће године	125.174
Дугорочна резервисања и обавезе	36.176
Дугорочна резервисања	-

Финансијски извештаји  
Друштва са ограниченом одговорношћу „Утва - Авио индустрија“, Панчево  
за 2020. годину



ОПИС	Износ у хиљадама рсд
Дугорочни кредити	-
Остале дугорочне обавезе	-
Краткорочне обавезе	2.154.213
Краткорочне финансијске обавезе	82.669
Примљени аванси	1.786.453
Обавезе из пословања	163.588
Остале краткорочне обавезе	72.168
Обавезе по основу ПДВ и осталих јавних прихода и ПВР	49.335
Одложене пореске обавезе	322.938
<b>УКУПНА ПАСИВА</b>	<b>5.040.359</b>



## БИЛАНС СТАЊА И УСПЕХА

### БИЛАНС СТАЊА

#### 2.1. Вредност некретнине, постројења и опреме односи се на:

у РСД хиљада

Опис	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност
Уписани а неуплаћени удели	560.887		560.887
Право коришћења грађевинског земљишта	216.708		216.708
Земљиште	1.836		1.836
Грађевински објекти	2.504.811	350.915	2.153.896
Постројења и опрема	198.879	67.903	130.976
Инвестиционе некретнине	191.070	26.750	164.320
Алат и ситан инвентар	2.383	2.383	
Некретнине постројења и опрема у припреми	11.158		11.158
Дислоцирана опрема	178		178
<b>Укупно:</b>	<b>3.687.910</b>	<b>447.951</b>	<b>3.239.959</b>

#### СТРУКТУРА САДАШЊЕ ВРЕДНОСТИ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА

Опис	Износ	Структура у %
Уписани а неуплаћени удели	560.887	17,31
Право коришћења грађевинског земљишта	216.708	6,69
Земљиште	1.836	0,07
Грађевински објекти	2.153.896	66,48
Постројења и опрема	130.976	4,04
Инвестиционе некретнине	164.320	5,07
Алат и ситан инвентар	0	0,00
Некретнине постројења и опрема у припреми	11.158	0,34
Дислоцирана опрема	178	0,00
<b>Укупно:</b>	<b>3.239.959</b>	<b>100,00</b>

#### 2.2. Остали дугорочни финансијски пласмани

у РСД хиљада

Опис	2020	2019
Дугорочни кредит повезаним правним лицима		
Дугорочни кредит у земљи		
Дугорочни кредити у иностранству		
Хартије од вредности које се држе до доспећа	0	1
Остали дугорочни фин. плас. – продати станови	1.863	1.925
Обезвређивање дугорочних финанс. пласмана		
<b>УКУПНО:</b>	<b>1.863</b>	<b>1.926</b>



### 2.3. Залихе

Структура залиха на дан 31.12.2020. године је следећа:

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Залихе материјала	103.072	103.287
Резервни делови	363	361
Алат и инвентар	0	6.741
<b>УКУПНО залихе матер.,рез.делова и ситног инвентара</b>	<b>103.435</b>	<b>110.389</b>
Недовршена производња	1.263.508	1.148.931
Готови производи		
Сопствени полупроизводи		
Дати аванси	10.517	6.341
Исправке вредности		
<b>УКУПНО залихе:</b>	<b>1.377.460</b>	<b>1.265.661</b>

### 2.4. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања и пласмани на дан 31.12.2020. године односе се на:

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Купци у земљи – матицна и зависна правна лица	25.754	12.237
Купци у земљи – остала повезана правна лица	82	
Купци у земљи	253	130
Потраживања за увезену робу за туђи рачун		
Исправка вредности купаца у земљи по специфичним пословима		
Купци у иностранству	50.504	46.416
Потрживања од запослених		
Потраживања од државних органа и организација	0	641
Друга потраживања без 223	10	
<b>УКУПНО:</b>	<b>76.603</b>	<b>59.424</b>

Потраживања од купаца у земљи са већим салдом

С обзиром да је недовољно да се корисници извештаја о ревизији упознају са збирним подацима о купцима, већ су им потребни подаци о купцима са већим салдом како би оценили могућност наплате потраживања и предузели одговарајуће управљачке мере. Ти подаци се дају у наредној табели:

Р.бр.	Назив купца	Место	у РСД хиљада
			Износ
1.	Југоимпорт СДПР	Београд	25.754
2.	Кири	Панчево	111
3.	Дирекција КС	Београд	140
	<b>УКУПНО:</b>		<b>26.005</b>



*Потраживање од купаца из иностранства*

Р.бр.	Назив купца	Место	у РСД хиљада
			Износ
1.	Алфа СПЗ	Варшава	49.798

**2.5. Готовински еквиваленти и готовина**

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Хартије од вредности (готовински еквиваленти)		
Прелазни рачун		
Средства на текућем рачуну	68.702	22.736
Благајна	58	18
Девизни рачун	45	26
Девизна благајна	72	163
Остала новчана средства		
<b>УКУПНО:</b>	<b>68.877</b>	<b>22.943</b>

**2.6. Порез на додату вредност и активна временска разграничења**

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Порез на додату вредност	472	248.532
Активна временска разграничења	275.125	
<b>УКУПНО:</b>	<b>275.597</b>	<b>248.532</b>

**2.7. Основни и остали капитал**

Структура капитала на дан 31.12.2020. године је следећа:

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Акцијски капитал		
Удели у д.о.о.	713.049	681.003
Улози		
Државни капитал		
Друштвени капитал		
Задружни удели		
Остали основни капитал		
<b>УКУПНО:</b>	<b>713.049</b>	<b>681.003</b>

Учешћа у капиталу чине следећи чланови: СДПР 99,6135% , Фонд за развој Р.С. 0,3045%, град Панчево 0,0496% , остали 0,0324%.

Износ основног капитала у пословним књигама Друштва је усаглашен са износом капитала регистрованим код Агенције за привредне регистре.



## 2.8 Ревалоризационе резерве

у РСД хиљада

	Немат. улагања	Некретнине, постројења и опр.	Хартије од вред.рас п.за продају	Учеш.у кап.инос .прив. др.	Остало	Укупно
Почетно стање 1.1		2.194.560				2.194.560
Исправка грешке и промена рач. пол.						
Процена по поштеној вредности-повећање						
Процена по поштеној вредности смањење						
Укидање ревалоризационих резерви		3.873				3.873
Остала повећања						
Остала смањења						
Крајња стања 2020. год.		<b>2.190.687</b>				<b>2.190.687</b>

За некретнине, постројења и опрему је 2014. године рађена процена фер вредности од стране независног проценитеља Беоцонех и тада је формирана вредност на конту 3300. Умањење ревалоризационих резерви у укупном износу од 3.873 хиљада РСД састоји се из средства која

су расходована у периоду од 2015-2019 године чији је припадајући износ ревалоризационих резерви 3.651 хиљада РСД и средства која су расходована у 2020. години чији је припадајући износ ревалоризационих резерви 222 хиљада РСД. Ефекат овог књижења је спроведен преко конта 3500-губитак ранијих година и конта 3510-губитак текуће године јер у предходним годинама није било добити.

## 2.9. Губитак

у РСД хиљада

Опис	2020	2019
Губитак ранијих година	812.417	673.278
Покрице губитка		
Прва примена МРС 19		
Губитак текуће године	125.174	142.790
<b>УКУПНО:</b>	<b>937.591</b>	<b>816.068</b>

## 2.10. Одложене пореске обавезе

у РСД хиљада

Опис	2020	2019
Одложене пореске обавезе	322.938	327.849
<b>УКУПНО:</b>	<b>322.938</b>	<b>327.849</b>





## 2.11. Краткорочне финансијске обавезе

у РСД хиљада

Опис	2020	2019
Краткорочни кредити од зав. и мат. пр. Лица	55.669	24.376
Кратк. кред. од осталих повезаних правних лица		4.008
Краткорочни кредити од Ф.Р.Р.С		
Краткорочни кредит у иностранству		
Део дуг кредита који досп.до једне године		
Део ост.дуг.обав. које досп.до једне год.		
Обавезе по краткорочним харти. од вредности		
Остале краткорочне обавезе – позајмице	27.000	-
<b>УКУПНО:</b>	<b>82.669</b>	<b>28.384</b>

## 2.12. Обавезе из пословања

у РСД хиљада

Опис	2020	2019
Примљени аванси депозити и кауције	1.786.453	1.592.049
<b>УКУПНО:</b>	<b>1.786.453</b>	<b>1.592.049</b>
<b>Остале обавезе из пословања</b>		
Добављачи - мат и зав.правна лица	108.891	108.188
Добављачи – ост.пов.правна лица у земљи	6.546	594
Добављачи у земљи	46.975	43.558
Добављачи по судским споровима		
Добављачи за нефактурисану робу		
Добављачи у иностранству	1.176	3.312
Остале обавезе из пословања		
Обавезе према увознику		
Обавезе по основу извоза за туђ рачун		
Обавезе по основу ком. и конс. продаје		
<b>УКУПНО:</b>	<b>163.588</b>	<b>155.652</b>

### Добављачи са највећим салдом:

За потпуније информисање акционара и других корисника извештаја о ревизији од посебног је значаја да се сагледају добављачи који на дан 31.12.2020. имају највеће потраживање.

Ове податке дајемо у наредној табели.

у РСД хиљада

Р.бр.	Назив добављача	Место	Износ
1.	Електропривреда	Панчево	8.553
2.	Хигијена	Панчево	8.072
3.	ЦПС-ЦАД Професионал	Н.Београд	5.251
4.	Проаутор	Београд	1.824
5.	И Петолетка наменска	Трстеник	1.455
6.	Омнибус	Београд	1.321
	<b>УКУПНО:</b>		<b>26.476</b>



### 2.13. Обавезе по основу јавних прихода и пасивна временска разграничења

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Накнаде за градјевинско земљиште	9.579	8.077
Порез на имовину	22.494	19.503
Остале обавезе (такса на фирму, порез на орузје...)	2.922	1.797
ПВР – порез на додату вредност	1.586	1.756
<b>УКУПНО:</b>	<b>36.581</b>	<b>31.133</b>

### 2.14. Остале краткорочне обавезе

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Обавезе за нето зараде и накнаде	43.106	76.947
Обавезе за порез и доприносе на зараде на терет запослених	16.442	13.046
Допринеси на зараде на терет послодавца	10.904	8.827
Остале обавезе које се рефундирају		
Обавезе за камате и трошкове финансирања		
Обавезе за дивиденде		
Остале обавеза	323	807
Обавезе према члан. Управног и над.одбора		
Обавезе према запосленима	911	911
Обавезе према физицким лицима по уговорима	482	514
Обавезе за нето приход предузетника		
Остале обавезе из специфичних пословања		
Унапред обрачунати трошкови		
Обрачунати приходи будућег периода		
Разграничени зависни трошкови набавке		
Одложени приходи и примљене донације		
Разграничени приходи по основу потрзивања		
<b>УКУПНО:</b>	<b>72.168</b>	<b>101.052</b>

### 2.15. Дугорочна резервисања

	У хиљадама РСД	
	2020.	2019.
Резервисања за отпремнине	8.813	8.110
Резервисања за трошкове судских спорова	27.363	26.987
	<b>36.176</b>	<b>35.097</b>



Промене на резервисањима у 2020.години приказане су у наредној табели:

	<u>Отпремнине</u>	<u>Судски спорови</u>	<u>Укупно</u>
Стање на почетку године	8.110	26.987	35.097
Нова резервисања у току године	1.683	376	2.059
Укидање резервисања у току године	-	-	-
Исплата у току године	980	-	980
<b>Стање на крају године</b>	<b>8.813</b>	<b>27.363</b>	<b>36.176</b>

Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију извршена су на основу садашње вредности очекиваних будућих исплата запосленима по освим основама, а након испуњавања свих предвидјених услова. Садашња вредност очекиваних будућих исплата за отпремнине утврђена је коришћењем дисконтних стопа од 3% и предвиђене стопе раста зарада од 3% годишње.

Укупно резервисани износ за судске спорове на дан 31. децембра 2020. године износи 27.363 хиљада РСД. Друштво је извршило резервисања за судске спорове у складу са одлуком руководства, а на основу процене вероватних губитака извршене од стране правног заступника Друштва.

## **БИЛАНС УСПЕХА**

### **2.16. Пословни приходи**

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Приходи од продаје робе мат. и зав.прав.лицима		285.665
Приходи од прод. робе осталим пов.прав.лицима	89.988	
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	39.546	27.635
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	6.941	107.048
Приходи од продаје производа и услуга мат. и зав. правним лицима		
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		
Приходи од продаје произ.и услуга на иност. тр.		
<b>УКУПНО:</b>	<b>136.475</b>	<b>420.348</b>
Приходи од премије субве., дотације и донације	30	153
Остали пословни приходи	24.338	29.533
<b>УКУПНО:</b>	<b>24.368</b>	<b>29.686</b>



### 2.17. Трошкови материјала, горива и енергије

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Трошкови материјала за израду	23.343	97.119
Трошкови осталог материјала	4.003	3.095
Трошкови горива и енергије	21.438	16.713
<b>УКУПНО:</b>	<b>48.784</b>	<b>116.927</b>

### 2.18. Трошкови зарада, накнада и остали лични расходи

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Трошкови бруто зарада	162.754	157.065
Трошкови доприноса на зараде на терет послодавца	26.884	25.547
Трошкови накнада	22.223	51.176
Трошкови лицима по основу осталих уговора	2.167	2.685
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	3.038	3.046
Остали лични расходи и накнаде	412	1.646
<b>УКУПНО:</b>	<b>217.478</b>	<b>241.165</b>

### 2.19. Трошкови амортизације и резервисања

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Амортизација алата, инвентара	-	5
Амортизација грађевинских објеката	50.346	50.095
Амортизација опреме	6.810	11.169
Амортизација инвестиционих некретнина	3.821	3.821
Трошкови резервисања	2.059	27.352
<b>УКУПНО:</b>	<b>63.036</b>	<b>92.442</b>

### 2.20. Остали пословни расходи

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Трошкови услуга на изради учинака	29.772	45.626
Трошкови транспортних услуга	439	3.584
Трошкови одржавања објеката и опреме	8.994	5.401
Трошкови закупа	474	504
Трошкови сајмова	493	1.812
Трошкови рекламе и пропаганде	119	102
Трошкови истраживања		
Трошкови осталих производних услуга	2.086	1.845
<b>УКУПНО:</b>	<b>42.377</b>	<b>58.874</b>
Трошкови непроизводних услуга	6.065	3.363



Трошкови репрезентације	356	634
Трошкови осигурања	715	1.416
Трошкови платног промета	502	645
Трошкови чланарина коморама		
Трошкови пореза	8.014	7.433
Трошкови доприноса		
Остали нематеријални трошкови	2.052	2.141
<b>УКУПНО:</b>	<b>17.704</b>	<b>15.632</b>

### 2.21. Финансијски приходи

у РСД хиљада

Опис	2020	2019
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица		
Приходи од камате	171	0
Позитивне курсне разлике	3.284	2.414
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле		
Приходи од учешћа у добити зав.прав.лица и зај.улагања		
Остали финансијски приходи	24.040	1.389
<b>УКУПНО:</b>	<b>27.495</b>	<b>3.803</b>

### 2.22. Финансијски расходи

у РСД хиљада

Опис	2020	2019
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	3.987	
Расходи камата	13.362	4.355
Негативне курсне разлике	607	19.467
Раходи по основу ефеката валутне клаузуле		
Расходи од учешћа у губитку зав.прав.лица изај.улагања		
Остали финансијски расходи		
<b>УКУПНО:</b>	<b>17.956</b>	<b>23.822</b>



### 2.23. Остали приходи

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Добици од продаје нематери.улаг.некрет.постр. и опреме		
Добици од продаје биолошких средстава		
Добици од продаје учешћа и дугорочних харт.од вредности		
Добици од продаје материјала		
Наплаћена отписана потраживања		
Вишкови материјала	55	11
Приходи по основу ефеката угов.заш.од ризика осим вал.клауз.		
Приходи од смањења обавеза	523	9.265
Приходи од укидања дугорочних резервисања		
Остали непоменути приходи		
Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава		
Приходи од усклађивања вредности нематериј. улагања		
Приходи од ускл.вред.некрет.постр.и опреме		
Приходи од усклађивања вредности дуг. фин. пл. и хартија од вред. расп. за продају		
Приходи од усклађивања вредности залиха		
Приходи од ускладјива. вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана		
Приходи од усклађивања вредности остале имовине		
<b>УКУПНО:</b>	<b>578</b>	<b>9.276</b>



## 2.24. Остали расходи

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Губици по основу расхода и продаје нем. улаг. некретнине и опреме	15.675	119
Губици по основу расходања и продаје биолошких средстава		
Губици по основу продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности		
Губици од продаје материјала		
Мањкови материјала	103	35
Расходи по основу ефеката уг. заш. од ризика		
Расходи по основу директних отписа потраживања		
Расходи по основу расходања залиха материјала и робе	4.284	1.628
Остали непоменути расходи	1.452	
Обезвређење биолошких средстава		
Обезвређење нематеријалних улагања		
Обезвређење некрет. постројења и опреме		
Обезвређење дуг. финан. пласмана и других хартија од вредности рас. за продају		
Обезвређење залиха материјала и робе		
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана		
Обезвређивање остале имовине		
<b>УКУПНО:</b>	<b>21.514</b>	<b>1.782</b>

## 2.25. Губитак

Опис	у РСД хиљада	
	2020	2019
Добитак из редовног пословања		
Губитак из редовног пословања	124.773	148.530
Добитак пословања које се обуставља		
Губитак пословања које се обуставља		
Порески расход периода		
Исправка грешке из ранијег периода	5.534	
Одложени порески расход периода		
Одложени порески приходи периоди	4.911	5.740
<b>УКУПНО:</b>	<b>125.396</b>	<b>142.790</b>





### 2.26. Повећање/(Смањење) вредности залиха

Опис	2020	2019
Смањење вредности залиха недоврсених производа		60.999
Повећање вредности залиха недоврсених производа	114.578	
<b>УКУПНО:</b>	114.578	60.999

### 2.27. Ванбилансна актива и пасива

Опис	2020	2019
Ванбилансна актива	69.564	72.013
Ванбилансна пасива	69.564	72.013

### 2.28. Усаглашавање потраживања и обвеза

Друштво је извршило усаглашавање потраживања и обвеза са стањем на дан 31.12.2020. године. Од 11 послатих ИОС према купцима са свих 11 је усаглашено стање док неусаглашености са добављачима нема.



## 2.29 Трансакције са повезаним правним лицима

Обелодањивања позиција биланса успеха и биланса стања са повезаним лицима

	У хиљадама РСД 2020.	2019.
<b>ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ</b>		
- матично друштво		285.665
- остала повезана правна лица	89.988	320
	<b>89.988</b>	<b>285.985</b>
	У хиљадама РСД 2020.	2019.
<b>НАБАВКЕ</b>		
- матично друштво	769	576
- остала повезана правна лица	-	680
	<b>769</b>	<b>1.256</b>
<b>ПОТРАЖИВАЊА</b>		
<b>ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА:</b>		
- матично друштво	25.754	12.237
- остала повезана правна лица	82	-
	<b>25.836</b>	<b>12.237</b>
<b>ОБАВЕЗЕ</b>		
<b>Краткорочне финансијске обавезе:</b>		
- матично друштво	55.669	24.376
- остала повезана правна лица	-	4.008
	55.669	28.384
<b>Обавезе према добављачима:</b>		
- матично друштво	108.891	108.188
- остала повезана правна лица	6.546	594-
	115.437	108.782
	<b>171.106</b>	<b>137.166</b>



### 3. КАТЕГОРИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ОБАВЕЗА

	У хиљадама РСД	
	2020.	2019.
<b>Финансијска средства</b>		
Потраживања	76.593	58.783
Остала потраживања	10	641
Готовина	68.877	22.943
	<b>145.480</b>	<b>82.367</b>
<b>Финансијске обавезе</b>		
Краткорочни кредити	82.669	28.384
Обавезе из пословања	163.588	155.652
Остале краткорочне обавезе	72.168	101.052
Обавезе за остале порезе, доприносе	34.995	29.377
	<b>353.420</b>	<b>314.465</b>

Друштво не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање, из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

#### Тржишни ризик

##### *Девизни ризик*

Друштво је изложено ризику од промена курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, а који проистиче из пословања са различитим валутама. Девизни ризик настаје у случајевима неусклађености финансијских средстава и обавеза изражених у страниој валути и / или са валутном клаузулом.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Друштва у страним валутама на дан извештавања је следећа:

	у хиљадама РСД			
	Имовина		Обавезе	
	2020.	2019.	2020.	2019.
ЕУР	50.622	46.606	56.845	31.696
	<b>50.622</b>	<b>46.606</b>	<b>56.845</b>	<b>31.696</b>



### 3. КАТЕГОРИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ОБАВЕЗА (наставак)

#### Тржишни ризик

#### Девизни ризик

	у хиљадама РСД			
	2020.		2019.	
	10%	-10%	10%	-10%
ЕУР	(622)	622	1.491	(1.491)
	<b>(622)</b>	<b>622</b>	<b>1.491</b>	<b>(1.491)</b>

#### Ризик од промене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који кроз ефекте промена висине каматних стопа делују на његов финансијски положај и токове готовине, уколико су каматне стопе варијабилне. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Друштво нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Структура монетарних средстава и обавеза на дан 31. децембра 2020. и 2019. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

	у хиљадама РСД	
	2020.	2019.
<b>Финансијска средства</b>		
Некаматносна	145.480	82.367
	<b>145.480</b>	<b>82.367</b>
<b>Финансијске обавезе</b>		
Некаматносне	221.960	286.081
Каматносне (фиксна каматна стопа)	131.460	28.384
	<b>353.420</b>	<b>314.465</b>

#### Ризик од промене цена

Друштво није изложено ризику од промене цена власничких хартија од вредности с обзиром да у билансу стања нема улагања класификованих као расположива за продају или као финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.



### 3. КАТЕГОРИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ОБАВЕЗА (наставак)

#### Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да Друштво неће бити у могућности да финансира средства одговарајућим изворима финансирања са становишта рокова и стопа и ризик немогућности да се средство реализује по разумној цени у одговарајућем временском оквиру. Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања као и управљањем ликвидношћу, Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Рочност доспећа финансијских обавеза Друштва дата је у следећој табели у хиљадама рсд:

	до <u>1 године</u>	од 1 до 2 <u>године</u>	од 2 до 5 <u>година</u>	<u>Укупно</u>
<b>2020. година</b>				
Краткорочни кредити	27.000	30.121	25.548	82.669
Обавезе из пословања	163.588	-	-	163.588
Остале краткорочне обавезе	18.528		53.640	72.168
Обавезе по основу пореза, доприноса и дажбина	7.129	-	27.866	34.995
	<u>216.245</u>	<u>30.121</u>	<u>107.054</u>	<u>353.420</u>
<b>2019. година</b>				
Краткорочни кредити	-	28.384	-	28.384
Обавезе из пословања	155.652	-	-	155.652
Остале краткорочне обавезе	89.247	4.885	6.920	101.052
Обавезе за порезе, доприносе и дажбине	8.382	7.771	13.224	29.377
	<u>253.281</u>	<u>41.040</u>	<u>20.144</u>	<u>314.465</u>



#### 4. УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ КАПИТАЛА

Друштво се определило за финансијски концепт капитала и његово очување према коме је капитал дефинисан на основу номиналних новчаних јединица.

Циљ управљања капиталом је да Друштво/Предузеће задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима одговарајући принос.

Друштво прати капитал на основу коефицијента задужености, који се израчунава као однос нето дуговања Друштва и његовог укупног капитала.

#### 5. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Друштво је потписало споразум о одлагању плаћања пореских обавеза дана 18. јула 2018. године са Град Панчево, Секретаријат за пореску администрацију. По овом споразуму договорено је да уколико Друштво редовно измирује рате доспелих пореских обавеза, отписаће се 50% камате на плаћене обавезе. Ако се Друштво не придржава плаћања својих пореских обавеза, сходно Споразуму, може се приступити принудној наплати или намирењу из обезбеђења по основу издате гаранције на терет Друштва уз поништење споразума. Гаранција која је издата у корист Град Панчево је издата са важношћу до 15. Август 2023. године од стране Пираеус банке а.д. Београд. Споразум је закључен дана 18. јула 2018. године о одлагању плаћања пореза на дуг у износу од 47.203 хиљада рсд на 60 рата од којих последња доспева 1. јула 2023. године.

Са плаћањем рата по овом Споразуму престало се у марту 2020.године из разлога што је Влада Републике Србије позвала сва привредна друштва из групације Одбрамбене индустрије Србије, да пријаве своја стара дуговања према јавним предузећима и државним органима са стањем на дан 31.12.2016.године а која ће бити конвертована у капитал. Друштво је поднело сву тражену документацију и процес конверзије је отпочео али није завршен до дана предаје ФИ за 2020. Пошто рате по поменутом Споразуму ниси плаћане Град Панчево, Секретаријат за пореску администрацију је раскинуо Споразум и задужио Друштво за укупан преостали дуг.

#### 6. ПРИМЉЕНА ЈЕМСТВА, ГАРАНЦИЈЕ И ДРУГА СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА

Пираеус банка а.д. Београду издала је гаранцију по налогу Друштва као средство обезбеђења за репрограм пореског дуга у корист Градске управе града Панчева у износу од 45.768 хиљада рсд.

Такође, Пираеус банка а.д. Београд издала је гаранцију по налогу Друштва као средство обезбеђења за репрограм пореског дуга у корист Пореске управе филијала Панчево у износу од 27.304 хиљада рсд са роком важности до 15.10.2023. године.

Друштво на дан Биланса стања нема примљених јемстава и других средстава обезбеђења.



## **7. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ**

Порески прописи Републике Србије се често различито тумаче и често се мењају. Тумачења важећих пореских прописа од стране пореских власти на име неких трансакција и активности у Друштву могу се разликовати од тумачења одговорног особља у Друштву. Услед тога неке трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти тако да Друштву може бити одређен додатни износ пореза и камата који може бити и материјално значајан. Период застарелости пореске обавезе је пет година то јест порески орган има право да одреди плаћања неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

## **8. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА**

До дана израде финансијског извештаја за 2020. годину није било накнадних догађаја који би могли утицати на реалност финансијских извештаја за 2020. годину.